

Besluit
Verlenen ontheffing
soortenbescherming

Coöperatie EnergieVoorVier U.A.
T.a.v. de heer P.H. Beusker
Houtduiflaan 20
6614 ZP BEUNINGEN

Datum
13 december 2021

Zaaknummer
2020-017908

Onderwerp
Wet natuurbescherming,
ontheffing soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 40

Locatie

Ten zuiden van A73 en N322 nabij Beuningen

Activiteit

Aanleg en inwerking hebben van een windpark met 5 turbines

Geachte heer Beusker,

Hierbij ontvangt u het definitieve besluit over bovengenoemde aanvraag. Het ontwerpbesluit heeft zes weken ter inzage gelegen. Er zijn zienswijzen binnengekomen op de inhoud van het ontwerpbesluit.

Ontwerpbesluit

Wij verlenen de aangevraagde ontheffing. U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland. Verdere informatie hierover vindt u onderaan het besluit.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in Bijlage 1. In Bijlage 2 zijn figuren waarop de ligging van het windpark opgenomen. In Bijlage 3 is de beantwoording van binnengekomen zienswijzen te vinden. Neem alle bijlagen goed door.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

provincie
Gelderland

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

2 van 40

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](http:// gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzagestukken:

- 03380026, 03380030, 03380034, 03380036, 03380041, 03380042, 03380043, 03380044, 03419203, 034442391, 0342391, 03452191, 03452212, 03453525, 03453690, 03454859, 03455210, 03429733.

Bijlagen:

- Bijlage 1 – Toelichting besluit en voorschriften
- Bijlage 2 – Figuren projectgebied windpark Beuningen
- Bijlage 3 – Zienswijzennota

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

3 van 40

Terinzagelegging besluiten Windpark Beuningen

Met toepassing van het coördinatiebesluit liggen de volgende besluiten, vanaf

16 december 2021 tot en met 26 januari 2022 ter inzage:

1. het bestemmingsplan "Windpark Beuningen" met identificatienummer **NL.IMRO.0304.BPWindpkBeuningen-vadf**;
2. het besluit voor de omgevingsvergunning voor de ontwikkeling van de windturbines rond Knooppunt Ewijk met zaaknummer W.Z20.109894.01;
3. de ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming van de provincie Gelderland met zaaknummer 2020-017908.

Ten behoeve van het bestemmingsplan is een m.e.r.-procedure opgestart. Het Milieueffectrapport (MER) is als bijlage bij de toelichting op het bestemmingsplan in te zien.

Beschrijving coördinatiebesluit

Om het Windpark Beuningen te kunnen realiseren is er een nieuw bestemmingsplan vastgesteld en een omgevingsvergunning voorbereid. Het gemeentelijke coördinatiebesluit van 17 december 2019 maakt het mogelijk om de procedures voor de omgevingsvergunning en de ontheffing Wet natuurbescherming gelijktijdig te laten lopen met de procedure van het bestemmingsplan. De betrokken besluiten zijn dus gezamenlijk voorbereid en gelijktijdig bekendgemaakt. Ook vindt een bundeling van rechtsbescherming plaats zodat een belanghebbende kan volstaan met het indienen van één zienswijze tegen één of meer van de gecoördineerde ontwerpbesluiten. Ook ten aanzien van de vastgestelde besluiten vindt één beroepsprocedure plaats bij de Raad van State.

Beschrijving ontheffing Wet natuurbescherming

Gedeputeerden Staten van Gelderland hebben een ontheffing verleend op grond van de Wet natuurbescherming voor eventuele slachtoffers onder vogel en vleermuizen.

Ten aanzien van dit ontwerpbesluit zijn 10 zienswijzen ontvangen. Deze zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het ontwerpbesluit.

Inzage

Het besluit tot vaststelling en het bestemmingsplan, de omgevingsvergunning en de ontheffing Wet natuurbescherming liggen vanaf **16 december 2021 tot en met 26 januari 2022** voor iedereen ter inzage en is raadpleegbaar gemaakt en beschikbaar gesteld op de volgende wijze:

1. Het bestemmingsplan is raadpleegbaar gemaakt en beschikbaar gesteld op de volgende wijze:
  - a. Het plan is op afspraak in te zien (tel. 14 024) op het gemeentehuis in Beuningen.
  - b. Op de website www.ruimtelijkeplannen.nl kunt u het plan digitaal inzien.
<http://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/?planidn=NL.IMRO.0209.BPWindpkBeuningen-vadf>
  - c. De bronbestanden vindt u hier.
<https://digitaleplannen.nl/0209/583115A9-A266-41B1-843B-0E1A7B7CDB55>

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

4 van 40

2. Het definitieve besluit van de omgevingsvergunning met de daarbij behorende stukken liggen gedurende een termijn van zes weken ter inzage. Wilt u de stukken inzien, bel dan 024-7517700 of stuur, met vermelding van het OLO-nummer 5660901 en/of zaaknummer **W.Z20.109894.01**, een mail naar wabo@odrn.nl.
3. De definitieve ontheffing Wet natuurbescherming en bijbehorende stukken zijn gedurende zes weken na de publicatiedatum in te zien. Op verzoek stuurt de provincie Gelderland u kopieën van de stukken toe. Neem hiervoor contact op met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99.
U kunt de stukken ook op afspraak inzien in het Provinciehuis. Ook hiervoor neemt u contact op met het Provincieloket. In alle gevallen vermeldt u het zaaknummer **2020-017908**.

Indienen beroep

Tegen het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan en andere bijbehorende besluiten kunnen - naar de huidige stand van het recht - de volgende betrokkenen beroep aantekenen:

- o een belanghebbende (rechts)persoon die een zienswijze heeft ingediend, kan beroep aantekenen tegen het volledige besluit;
- o een belanghebbende (rechts)persoon die geen zienswijze heeft ingediend, kan alsnog beroep aantekenen tegen het volledige besluit;
- o een niet-belanghebbende (rechts)persoon, die een zienswijze heeft ingediend, kan beroep aantekenen tegen het volledige besluit. (De bestuursrechter zal vervolgens wel toetsen aan het zogeheten relativiteitsvereiste.);
- o een niet-belanghebbende (rechts)persoon, die verschoonbaar geen of te laat een zienswijze heeft ingediend, kan beroep aantekenen tegen het volledige besluit. (De bestuursrechter zal vervolgens wel toetsen aan het zogeheten relativiteitsvereiste.)

Het beroep moet worden ingesteld binnen zes weken ná de dag waarop deze besluiten ter inzage zijn gelegd. Dit moet schriftelijk bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State: Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. Het beroepschrift dient te worden ondertekend en bevat tenminste: de naam en het adres van de indiener; de dagtekening; een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht; de gronden van het beroep.

Diegene die beroep heeft ingesteld kan bij de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een verzoek om voorlopige voorziening indienen. Een verzoek om voorlopige voorziening dat binnen de beroepstermijn is ingediend schort de werking van het besluit op tot dat op het verzoek is beslist.

Voor de behandeling van zowel een beroepschrift als een verzoek om een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd. Voor nadere informatie over deze procedure(s) kunt u zich wenden tot de Raad van State (telefoon 070 426 44 26).

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

5 van 40

1 Bijlage 1 Toelichting besluit en voorschriften

2 AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 10 december 2020 ontvingen wij een aanvraag van de heer P.H. Beusker van de Coöperatie EnergieVoorVier U.A. te Beuningen voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming voor de volgende soorten (80 vogelsoorten en 4 vleermuissoorten), zoals weergegeven in tabel 1:

Tabel 1: Vogel- en vleermuissoorten waarvoor ontheffing wordt aangevraagd

Beschermde soort(en) Nederlandse en wetenschappelijke naam	Verboden handelingen
Boerenzwaluw (<i>Hirundo rustica</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Boomklever (<i>Sitta europaea</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Boomkruiper (<i>Certhia brachydactyla</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Boomvalk (<i>Falco subbuteo</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Bosrietzanger (<i>Acrocephalus palustris</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Buizerd (<i>Buteo buteo</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Ekster (<i>Pica pica</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Gaai (<i>Garrulus glandarius</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Gele kwikstaart (<i>Motacilla flava</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Gierzwaluw (<i>Apus apus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Grasmus (<i>Sylvia communis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Graspieper (<i>Anthus pratensis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Groene specht (<i>Picus viridis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Groenling (<i>Chloris chloris</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Grote bonte specht (<i>Dendrocopos major</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Havik (<i>Accipiter gentilis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Heggenmus (<i>Prunella modularis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Holenduif (<i>Columba oenas</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Houtduif (<i>Columba palumbus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Huisemus (<i>Passer domesticus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
IJsvogel (<i>Alcedo atthis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kauw (<i>Corvus monedula</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kievit (<i>Vanellus vanellus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kleine karekiet (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kneu (<i>Linaria cannabina</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Koekoek (<i>Cuculus canorus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Koolmees (<i>Parus major</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Meerkoet (<i>Fulica atra</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Merel (<i>Turdus merula</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Nachttegaal (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Ooievaar (<i>Ciconia ciconia</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

6 van 40

Patrijs (<i>Perdix perdix</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Pimpelmees (<i>Cyanistes caeruleus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Putter (<i>Carduelis carduelis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Ringmus (<i>Passer montanus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Roek (<i>Corvus frugilegus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Roodborst (<i>Erithacus rubecula</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Roodborsttapuit (<i>Saxicola rubicola</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Sijs (<i>Spinus spinus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Slechtvalk (<i>Falco peregrinus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Sperwer (<i>Accipiter nisus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Spreeuw (<i>Sturnus vulgaris</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Tijftjaf (<i>Phylloscopus collybita</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Torenvalk (<i>Falco tinnunculus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Turkse tortel (<i>Streptopelia decaocto</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Veldleeuwerik (<i>Alauda arvensis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Vink (<i>Fringilla coelebs</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Winterkoning (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Witgat (<i>Tringa ochropus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Witte kwikstaart (<i>Motacilla alba</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Wulp (<i>Numenius arquata</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Zanglijster (<i>Turdus philomelos</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Zwarte kraai (<i>Corvus corone</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Zwarte roodstaart (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Zwartkop (<i>Sylvia atricapilla</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Aalscholver (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Blauwe kiekendief (<i>Circus cyaneus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Blauwe reiger (<i>Ardea cinerea</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Fuut (<i>Podiceps cristatus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Grauwe gans (<i>Anser anser</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Grote Canadese gans (<i>Branta canadensis canadensis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Grote gele kwikstaart (<i>Motacilla cinerea</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Grote zilverreiger (<i>Ardea alba</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kleine mantelmeeuw (<i>Larus fuscus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Knobbelzwaan (<i>Cygnus olor</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kokmeeuw (<i>Chroicocephalus ridibundus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kolgans (<i>Anser albifrons</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Krakeend (<i>Mareca strepera</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kuifeend (<i>Aythya fuligula</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Nijlgans (<i>Alopochen aegyptiaca</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Oeverloper (<i>Actitis hypoleucos</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Scholekster (<i>Haematopus ostralegus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Stormmeeuw (<i>Larus canus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Toendrarietgans (<i>Anser serrirostris</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Visdief (<i>Sterna hirundo</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

7 van 40

Waterhoen (<i>Gallinula chloropus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Wilde eend (<i>Anas platyrhynchos</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Wintertaling (<i>Anas crecca</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Zilvermeeuw (<i>Larus argentatus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Het opzettelijk doden van vleermuizen (artikel 3.5 lid 1 Wnb)
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	Het opzettelijk doden van vleermuizen (artikel 3.5 lid 1 Wnb)
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)	Het opzettelijk doden van vleermuizen (artikel 3.5 lid 1 Wnb)
Rosse vleermuis (<i>Nyctalus noctula</i>)	Het opzettelijk doden van vleermuizen (artikel 3.5 lid 1 Wnb)

De ontheffing wordt aangevraagd in verband met de realisatie van Windpark Beuningen, in de gemeente Beuningen. Het windpark ligt ten zuiden van de dorpen Beuningen, Ewijk en Winssen, aan weerszijden van de A50 en wordt aan de noordzijde begrensd door de A73, het knooppunt Ewijk en de N322 (de Maas en Waalweg). Het beoogde windpark bestaat uit een opstelling van vijf windturbines. In figuur 1 in Bijlage 2 is de ligging weergegeven.

De aanvraag met onderliggende rapporten maakt deel uit van deze ontheffing.

Voor deze activiteit is niet eerder een ontheffing voor soortenbescherming in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) aangevraagd.

Gezien de ligging van het windpark is in de natuurtoets geconstateerd dat een negatieve invloed van het windpark op nabijgelegen Natura2000-gebieden (met name Rijntakken en op grotere afstand De Veluwe, zie ook figuur 3, Bijlage 2) en de daaraan gerelateerde doelstellingen uitgesloten kan worden. Uit resultaten van een uitgevoerde Aerius-berekening is gebleken, dat er als gevolg van de aanleg geen depositieresultaten op Natura2000-gebieden gevonden zijn boven 0,05 mol/ha.jr gedurende maximaal 2 jaar of een equivalent daarvan. Er is daarom geen sprake van effecten op de kwaliteit van beschermde habitattypen of leefgebieden in de ruime omgeving van het plangebied. Vanwege het ontbreken van negatieve effecten op doelstellingen van nabijgelegen N2000-gebieden, is dan ook geen vergunning gebiedsbescherming Wnb aangevraagd.

Het ontwerpbesluit heeft zes weken ter inzage gelegen. Er zijn van verschillende organisaties en particulieren zienswijzen ontvangen als reactie op de terinzagelegging van het ontwerpbesluit. Door de provincie Gelderland is naar aanleiding hiervan een antwoordnota opgesteld. In Bijlage 3 van deze ontheffing is de antwoordnota in zijn geheel opgenomen. Hierin zijn de zienswijzen opgenomen, die specifiek ten aanzien van de ontheffing soortenbescherming zijn ingebracht.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

3 BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland;

gelet op artikel 3.3, lid 1 en 4 (Vogelrichtlijnsoorten) en 3.8, lid 1 en 5 (Habitatrichtlijnsoorten), van de Wet natuurbescherming;

HEBBEN BESLOTEN

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan de heer Beusker, namens initiatiefnemers Eneco Wind B.V., EnergieVoorVier U.A. en Winssen Wind Energie B.V. van Windpark Beuningen, van de overtredingen van het verbod op het opzettelijk doden van de hieronder in tabel 2 genoemde vogelsoorten (artikel 3.1, eerste lid, Wnb) en vleermuissoorten (artikel 3.5, eerste lid, Wnb). Dit in verband met de aanleg en in gebruik hebben van een windpark, ten zuiden van de dorpen Beuningen, Ewijk en Winssen, aan weerszijden van de A50. Het windpark wordt aan de noordzijde begrensd door de A73, het knooppunt Ewijk en de N322 (Maas en Waalweg). De opstelling bestaat uit een opstelling van vijf windturbines, zoals weergegeven in figuur 1 in bijlage 2.

De ontheffing geldt voor de volgende soort(en), verbodsbepaling(en) en wettelijke belang(en) zoals hieronder weergegeven in tabel 2.

Tabel 2: Soorten, verboden en belangen

Beschermde soort(en) Nederlandse en wetenschappelijke naam	Verboden handelingen	Belang ¹
Broedvogels		
Boerenzwaluw (<i>Hirundo rustica</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Boomklever (<i>Sitta europaea</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Boomkruiper (<i>Certhia brachydactyla</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Boomvalk (<i>Falco subbuteo</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Bosrietzanger (<i>Acrocephalus palustris</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Buizerd (<i>Buteo buteo</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Ekster (<i>Pica pica</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Gaai (<i>Garrulus glandarius</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Gele kwikstaart (<i>Motacilla flava</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

9 van 40

Gierzwaluw (<i>Apus apus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Grasmus (<i>Sylvia communis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Graspieper (<i>Anthus pratensis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Groene specht (<i>Picus viridis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Groenling (<i>Chloris chloris</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Grote bonte specht (<i>Dendrocopos major</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Havik (<i>Accipiter gentilis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Heggenmus (<i>Prunella modularis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Holenduif (<i>Columba oenas</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Houtduif (<i>Columba palumbus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
IJsvogel (<i>Alcedo atthis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Kauw (<i>Corvus monedula</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Kievit (<i>Vanellus vanellus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Kleine karekiet (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Kneu (<i>Linaria cannabina</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Koekoek (<i>Cuculus canorus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Koolmees (<i>Parus major</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Meerkoet (<i>Fulica atra</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Merel (<i>Turdus merula</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Nachtegaal (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Ooievaar (<i>Ciconia ciconia</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Patrijs (<i>Perdix perdix</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Pimpelmees (<i>Cyanistes caeruleus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Putter (<i>Carduelis carduelis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

10 van 40

Ringmus (<i>Passer montanus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Roek (<i>Corvus frugilegus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Roodborst (<i>Erithacus rubecula</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Roodborsttapuit (<i>Saxicola rubicola</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Sijs (<i>Spinus spinus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Slechtvalk (<i>Falco peregrinus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Sperwer (<i>Accipiter nisus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Spreeuw (<i>Sturnus vulgaris</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Tjiftjaf (<i>Phylloscopus collybita</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Torenvalk (<i>Falco tinnunculus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Turkse tortel (<i>Streptopelia decaocto</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Veldleeuwerik (<i>Alauda arvensis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Vink (<i>Fringilla coelebs</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Winterkoning (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Witgat (<i>Tringa ochropus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Witte kwikstaart (<i>Motacilla alba</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Wulp (<i>Numenius arquata</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Zanglijster (<i>Turdus philomelos</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Zwarte kraai (<i>Corvus corone</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Zwarte roodstaart (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Zwartkop (<i>Sylvia atricapilla</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

11 van 40

Niet-broedvogels		
Aalscholver (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Blauwe kiekendief (<i>Circus cyaneus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Blauwe reiger (<i>Ardea cinerea</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Fuut (<i>Podiceps cristatus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Grauwe gans (<i>Anser anser</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Grote Canadese gans (<i>Branta canadensis canadensis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Grote gele kwikstaart (<i>Motacilla cinerea</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Grote zilverreiger (<i>Ardea alba</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Kleine mantelmeeuw (<i>Larus fuscus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Knobbelzwaan (<i>Cygnus olor</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Kokmeeuw (<i>Chroicocephalus ridibundus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Kolgans (<i>Anser albifrons</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Krakeend (<i>Mareca strepera</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Kuifeend (<i>Aythya fuligula</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Nijlgans (<i>Alopochen aegyptiaca</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Oeverloper (<i>Actitis hypoleucos</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Scholekster (<i>Haematopus ostralegus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Stormmeeuw (<i>Larus canus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Toendrarietgans (<i>Anser serrirostris</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Visdief (<i>Sterna hirundo</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Waterhoen (<i>Gallinula chloropus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Wilde eend (<i>Anas platyrhynchos</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Wintertaling (<i>Anas crecca</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Zilvermeeuw (<i>Larus argentatus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Vleermuizen		

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

12 van 40

Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Het opzettelijk doden van vleermuizen (artikel 3.5 lid 1 Wnb)	B
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	Het opzettelijk doden van vleermuizen (artikel 3.5 lid 1 Wnb)	B
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)	Het opzettelijk doden van vleermuizen (artikel 3.5 lid 1 Wnb)	B
Rosse vleermuis (<i>Nyctalus noctula</i>)	Het opzettelijk doden van vleermuizen (artikel 3.5 lid 1 Wnb)	B

¹ Belangen:

- A. Vogelrichtlijn, artikel 3.3, lid 4, sub b1 en b4 Wnb,
  - o 1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.
- B. Habitatrichtlijn, artikel 3.8, lid 5, sub b1 en b3, Wnb,
  - o 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorwaarden/voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het plangebied, zoals aangegeven op figuur 1 en 2 in bijlage 2.
2. De ontheffing is geldig vanaf de datum van publicatie van het definitief besluit (begin van de aanlegfase) tot 31 december 2051 (einde van de gebruiksfase).
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en belangen, zoals weergegeven in tabel 2.
4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland, indien er verbodsbepalingen worden overtreden of beschermde soorten worden aangetroffen, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn, als er onverwachte negatieve effecten optreden van de activiteiten. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-017908.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

13 van 40

7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden moet melding worden gedaan van de startdatum van de werkzaamheden bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-017908.
9. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige^[1] op het gebied van de soorten, die bij de aanleg en gebruik van het windpark mogelijk negatief beïnvloed worden.
10. Een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding dient door de ontheffinghouder samen met de in voorschrift 8 genoemde startmelding te worden aangeleverd aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-017908. In de opdrachtbevestiging dient tenminste de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te staan.
11. De ecologisch deskundige dient alle bevindingen tijdens de ecologische begeleiding bij te houden in een logboek en heeft deze beschikbaar op de projectlocatie. Het logboek wordt door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de ecologische begeleiding aan de provincie Gelderland verstrekt, via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2020-017908. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd met duidelijke foto's, hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke soorten op welke locatie zijn waargenomen.

---

^[1] De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Specifieke voorschriften

12. Teneinde het jaarlijks aantal slachtoffers onder vleermuizen te minimaliseren, dienen de turbines voorzien te worden van een stilstandvoorziening. De stilstandvoorziening houdt in dat de draaisnelheid van de rotoren van de windturbines verlaagd wordt tot 1 rpm onder de volgende specifieke omstandigheden:
  - a) Uitsluitend in de periode tussen half maart tot 1 november en;
  - b) Tussen zonsondergang en zonsopkomst en;
  - c) Bij temperaturen hoger dan 10 graden en;
  - d) Bij windsnelheden lager dan of gelijk aan 5 m/s op ashoogte en;
  - e) Bij droog weer of lichte regen (< 3 mm/hr)

13. In de eerste drie jaar na de realisatie van de windturbines zal de activiteit en migratie van vleermuizen gemonitord worden middels batdetectors met opnamefunctie op gondelhoogte. Naar aanleiding van de uitkomsten van deze monitoring kan de stilstandvoorziening worden herzien of verder gespecificeerd.

14. De nadere uitwerking van de monitoring wordt beschreven in een monitoringsprotocol, dat voorafgaande aan de start van de exploitatie aan de provincie Gelderland ter goedkeuring wordt overlegd. De resultaten van de monitoring worden na afloop van de monitoringsperiode gedeeld met het bevoegd gezag.

15. De aanleg van het windpark dient buiten het broedseizoen van vogels (1 maart-half augustus) plaats te vinden.

16. Als er toch in het broedseizoen gewerkt wordt, in verband met voorbereidende werkzaamheden, dient er eerst een veldcheck uitgevoerd te worden en zal, voorafgaand aan het broedseizoen het gebied ongeschikt worden gemaakt (kort maaien van de aanwezige vegetatie) om te voorkomen dat er alsnog vogels tot broeden komen. Tijdens de aanlegfase dient er volgens een ecologisch werkprotocol gewerkt worden.

17. De werkzaamheden starten niet eerder dan nadat door een ecologisch deskundige¹ vooraf in het veld een controle is uitgevoerd, waaruit blijkt dat er geen nesten in gebruik zijn of andere beschermde soorten in het plangebied gedood en/of verstoord kunnen worden.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

15 van 40

BEOORDELING**Project***In de aanvraag beschreven project*

De ontheffing wordt aangevraagd in verband met de aanleg en ingebruikname van het Windpark Beuningen met vijf windturbines ten zuiden van Beuningen, Ewijk en Winssen. Het geplande windpark ligt in de gemeente Beuningen aan weerszijden van de A50 en wordt aan de noordzijde begrensd door de A73, het knooppunt Ewijk en de N322 (Maas en Waalweg).

De voorgestelde opstelling bestaat uit vijf windturbines in één lijn met bijbehorende kraanopstelplaatsen en (deels tijdelijke) toegangswegen (figuur 1, Bijlage 2). De lengte van de opstelling is circa 4 km, waarbij turbine 1 (de meest westelijke turbine) en turbine 2 ca. 550 meter uit elkaar staan, turbine 2 en 3 ca. 1500 meter en turbine 3, 4 en 5 elk ca 1000 meter uit elkaar staan. De rotordiameter en ashoopte bedragen maximaal resp. 180 en 170 meter. Het plangebied en de omgeving van het plangebied worden gekenmerkt als agrarisch gebied met vooral grasland (figuur 1 en 2, Bijlage 2).

De aanvraag betreft de bouw en het gebruik van het windpark en behelst het volgende:

- vijf windturbines met elk drie bladen per rotor;
- vijf windturbinefundamenten;
- aanvoer- en onderhoudswegen;
- per windturbine een kraanopstelplaats, inclusief eventueel benodigde hulpconstructies (damwand/kering);
- een inkoopstation/transformatorstation;
- windmolenparkbekabeling, die is verbonden met het inkoopstation;
- de exploitatie van het windpark.

Voor de plaatsing van de windturbines zullen gronden worden vergraven, toegangswegen en kraanopstelplaatsen worden aangelegd.

De 5 windturbines worden, bij uitvoering van het voorkeursalternatief, geplaatst op de volgende coördinaten:

Nummer	X-coördinaat	Y-coördinaat
Windturbine-1	175.324	430.942
Windturbine-2	175.797	430.681
Windturbine-3	177.247	429.618
Windturbine-4	178.146	429.318
Windturbine-5	179.060	429.016

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

16 van 40

De afmetingen van de windturbines staan nog niet definitief vast, maar zitten in de volgende ranges:

Onderdeel	Hoogte (meter vanaf maaiveldhoogte)
Ashoogte boven maaiveld	140-170 m
Rotordiameter	150-180 m
Tiphoogte (ashoogte + halve rotordiameter; boven maaiveld)	215-245 m
Tiplaagte (ashoogte minus halve rotordiameter boven maaiveld)	50-95 m
Onderlinge afstand	Ca. 550 meter tussen resp. WT1 en 2, 1500 meter tussen WT2 en 3 en ca. 1000 meter tussen resp. WT3, WT4 en WT5.
Afstand tussen de wieken	Ca. 350 meter tussen resp. WT 1 en 2, ca. 1300 meter tussen WT 2 en 3 en ca. 800 meter tussen WT3, WT4 en WT5.

Onderzoek*In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het natuuronderzoek*

Het natuuronderzoek soortenbescherming, voor soorten excl. vogels en vleermuizen, is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten van flora, ongewervelden, amfibieën, vissen, reptielen en grondgebonden zoogdieren, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie. Het veldbezoek is afgelegd op 19 augustus 2019. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat. Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van "expert judgement" nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Vogelonderzoek

Het uitgevoerde vogelonderzoek is gericht geweest op het in beeld brengen van mogelijke verstoring en sterfte van:

1. Jaarrond beschermde nesten van vogels.
2. Broedvogels in en rondom het plangebied.
3. Niet-broedvogels die over het plangebied vliegen.

Voor de vogels zijn conform de werkwijze van Stelsel Natuur en Landschap (SNL) vijf veldrondes uitgevoerd met één waarnemer per ronde in de periode van maart t/m juni 2020. Binnen deze periode zijn vrijwel alle broedvogels actief op zoek naar een partner en daardoor goed te monitoren.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

17 van 40

Het aantal veldrondes is nodig omdat verschillende soorten op verschillende momenten in het seizoen het actiefst zijn en daardoor de aantallen goed inzichtelijk gemaakt kunnen worden. Tevens is op deze manier bepaald of in het plangebied jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn, die tijdens de aanlegfase van het windpark verloren kunnen gaan.

Ten behoeve van informatieverzameling over niet-broedvogels (trekvoegels en watervogels), die over het gebied heen vliegen, zijn vijf wintertellingen in de periode oktober 2019 tot en met februari 2020 uitgevoerd, samen met gegevens uit literatuur en verspreidingsgegevens, waarbij getoetst wordt aan de staat van instandhouding met behulp van het "1%-criterium". Met behulp van deze analyse is bepaald of een significante verstoring op jaarrond beschermde nesten, broedvogels en/of niet-broedvogels optreedt.

Vleermuisonderzoek

Het uitgevoerde vleermuisonderzoek is gericht geweest op het in beeld brengen van mogelijke verstoring en sterfte van:

1. Vaste rust- en voortplantingsplaatsen van vleermuizen.
2. Foeragerende vleermuizen en vleermuizen langs een vliegroute.
3. Trekkende vleermuizen.

Voor het onderzoek naar vleermuizen zijn in de periode augustus 2019 t/m juli 2020 in totaal acht veldbezoeken uitgevoerd met twee waarnemers. In de periode half mei tot half juli is in beeld gebracht in hoeverre het plangebied gebruikt wordt door vleermuizen om te foerageren. In de periode half augustus tot eind september kan de functie van het plangebied voor onder andere doortrekkende ruige dwergvleermuizen aangetoond worden. Daarnaast is voornamelijk gefocust op vliegroutes van vleermuizen en foeragerende individuen. De inventarisatiemethode is uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie 2017). Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. De veldbezoeken zijn in de avonduren uitgevoerd.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van professionele batdetectors met opnamemogelijkheid (Elekon Batlogger M).

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

In de ecologische toetsing zijn door Econsultancy (in het rapport "*Rapportage natuuronderzoek soortenbescherming Windpark Beuningen te Beuningen, Econsultancy, rapportnummer 10516.001, 2 december 2020*") de effecten op beschermde soorten beschreven van het voorgenomen Windpark Beuningen in de gemeente Beuningen. Daarbij worden de effecten in de aanlegfase en de gebruiksfase onderscheiden.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

18 van 40

In de aanvraag beschreven factoren die effecten kunnen veroorzaken

In de aanvraag worden de volgende factoren genoemd die effecten kunnen veroorzaken:

- verstoring door de aanwezigheid en beweging van personeel en materieel;
- tijdelijke onbereikbaarheid van leefgebied (door aanleg toegangswegen, opstelplaatsen, materiaalopslag en dergelijke);
- oppervlakteverlies van het (potentiële) leefgebied als gevolg van de plaatsing van de windturbines met bijbehorende voorzieningen;
- verstoring door geluid, licht en trillingen;
- barrièrewerking als gevolg van de fysieke aanwezigheid van draaiende molens;
- sterfte van vogels en vleermuizen door aanvaringen met de windturbines.

1%-criterium

Het “1%-criterium”, de waarde van 1% van de natuurlijke mortaliteit van een soort, is een eerste maatstaaf om te bepalen of de sterfte van dieren een significant negatief effect kan hebben op de staat van instandhouding van een soort, of dat het aantal slachtoffers zodanig laag is dat het als ‘verwaarloosbaar’ gezien kan worden en binnen de marge van natuurlijke sterfte valt. Het Europese Hof van Justitie heeft het onderschreven als geaccepteerde methode voor windparken. Volgens dit criterium moet een lagere mortaliteit dan 1% van de totale jaarlijkse sterfte van de betrokken populatie (gemiddelde waarde) als acceptabele hoeveelheid worden beschouwd. Het overschrijden van het 1%-criterium door de voorgenomen plannen betekent niet per definitie dat er een significant negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van een soort optreedt. Wel betekent het dat nader getoetst zal moeten worden hoe de betrokken populatie zich zal ontwikkelen in aantallen om hier een conclusie over te kunnen trekken.

Aanlegfase*Effecten op flora, ongewervelden, amfibieën, vissen, reptielen en grondgebonden zoogdieren*

Uit het ecologisch onderzoek (“*Rapportage natuuronderzoek soortenbescherming Windpark Beuningen te Beuningen, Econsultancy, rapportnummer 10516.001, 2 december 2020*”) komt naar voren dat effecten op beschermde soorten van flora, ongewervelden, amfibieën, vissen en reptielen tijdens de aanlegfase zijn uitgesloten, omdat deze beschermde soorten niet in (de ruime omgeving van) de geplande bouwlocaties voorkomen. Ook zijn de bouwlocaties niet geschikt voor grondgebonden zoogdieren als kleine marterachtigen, bever en steenmarter. De locaties waar de turbines gepland zijn, bestaan geheel uit intensief gebruikte agrarische percelen (vooral grasland) en bieden vanwege de hoge maai- en bemestingsfrequentie geen potentie voor vaste rust- en verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

19 van 40

Als foerageergebied is de onderzoekslocatie potentieel geschikt als foerageergebied voor de das, maar het gaat hier om een zoekgebied van minimaal 500 ha, waarvan er in de aanlegfase maximaal 5 ha tijdelijk ongeschikt zal zijn. Na de realisatie van de windturbines zal het gebied weer geschikt zijn als foerageergebied voor de das. Negatieve effecten ten aanzien van de das zijn tijdens en na de aanlegfase uitgesloten.

Effecten van de aanlegfase op vogels

In het plangebied komen diverse vogelsoorten voor, maar er zijn geen broedplaatsen aanwezig in de nabijheid van de geplande windturbines:

- In het plangebied zelf zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen. Nesten van deze soorten komen uitsluitend buiten het plangebied in bomen en/of gebouwen voor. Ten behoeve van de aanleg van het windpark worden geen gebouwen gesloopt of bomen gekapt. Bovendien gaat er ook geen essentieel foerageergebied voor deze soorten verloren.
- Voor overige vogels die in het plangebied en omgeving broeden zijn effecten in de aanlegfase met gepaste preventieve maatregelen (door niet te bouwen in het broedseizoen) goed te voorkomen. Van belang om te constateren is dat het plangebied op dit moment bestaat uit intensief gebruikte agrarische percelen die een tot meerdere malen per maand bewerkt worden, in de vorm van bemesten, maaien, oogsten etc., dus de aanwezigheid van nestlocaties is met grote zekerheid uit te sluiten.

Wanneer er buiten het broedseizoen (de periode half maart tot half augustus) wordt gewerkt, zijn er tijdens de aanleg van het windpark geen effecten op verblijfplaatsen van vogels. Als er toch in het broedseizoen gewerkt moet worden, wordt er eerst een veldcheck uitgevoerd en zal, voorafgaand aan het broedseizoen het gebied ongeschikt worden gemaakt (kort maaien van de aanwezige vegetatie) om te voorkomen dat er alsnog vogels tot broeden komen. Tijdens de aanlegfase zal er volgens een ecologisch werkprotocol gewerkt worden.

Effecten van de aanlegfase op vleermuizen

Voor de windturbines hoeven geen gebouwen te worden gesloopt of bomen te worden gekapt, zodat er geen verblijfplaatsen van vleermuizen verdwijnen. Gezien de afstand van de turbines is verstoring van verblijfplaatsen door trillingen of verlichting uitgesloten. Bouw vindt overdag plaats wanneer vleermuizen rusten, zodat ook dan geen verstoring plaatsvindt.

Geconcludeerd wordt dat er tijdens de aanlegfase geen verbodsbepalingen van de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb worden overtreden.

Tijdens de aanlegwerkzaamheden dient de zorgplicht in acht te worden genomen.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

20 van 40

Gebruiksfase

Tijdens de gebruiksfase kunnen er effecten optreden in de vorm verstoring, barrièrewerking en aanvaringslachtoffers als gevolg het draaien van de rotorbladen. Er treden enkel effecten op ten aanzien van vogels en vleermuizen, aangezien andere beschermde soortengroepen in het plangebied niet voorkomen, anders dan soorten waarvoor provinciale vrijstelling van toepassing is in het kader van ruimtelijke ingrepen.

Verstoring

Ten gevolge van het geluid, de verlichting, de beweging en/of de fysieke aanwezigheid van (draaiende) windturbines kan de kwaliteit van het leefgebied van vogels aangetast worden. Gezien de nabije ligging van enerzijds de drukke A50 in het midden van het plangebied en van resp. de A73 en N322 ten noorden van het plangebied wordt het versturende geluidseffect van deze (snel)wegen veel groter geacht dan het geluidseffect van de windturbines tijdens de gebruiksfase. Dit betekent dat ervan uitgegaan wordt dat de windturbines niet tot extra geluidsoverlast voor de aanwezige dieren zullen leiden.

Een effect op vogels en vleermuizen als gevolg van objectverlichting op de windturbines kan worden uitgesloten, aangezien volgens onderzoek¹ bij andere verlichte objecten als vuurtorens, zendmasten en windturbines een negatief effect van verlichting op vogels niet kon worden waargenomen. Uit beschikbare onderzoeken en kennis komt naar voren dat luchtvaartverlichting op windturbines ook niet leidt tot extra risico's voor vleermuizen. Er is daarom geen sprake van verstoring van vogels en vleermuizen als gevolg van licht en geluid.

De effecten van beweging en fysieke aanwezigheid van de turbines voor vogels en vleermuizen zullen zich meer uiten in de vorm van barrièrewerking en aanvaringslachtoffers. Deze aspecten worden hieronder behandeld.

Barrièrewerking

Vogels

In algemene zin is er sprake van een effectieve barrière als vogels door een windparkopstelling hun voedsel- of rustgebied niet of moeilijk kunnen bereiken. In de natuurtoets (*"Rapportage natuuronderzoek soortenbescherming Windpark Beuningen te Beuningen, Econsultancy, rapportnummer 10516.001, 2 december 2020"*) wordt geconcludeerd dat er voldoende ruimte voor vogels overblijft tussen de windturbines om er ongehinderd onder (minimaal 50 meter hoogte) of doorheen te vliegen. Tussen resp. turbine 1 en 2 is de ruimte ca. 550 meter waarbij er minimaal 350 meter overblijft om door het denkbeeldige (lege) vlak heen te vliegen. De "doorvliegruimte" tussen turbine 2 en 3 is ca. 1300 meter en tussen turbine 3, 4 en 5 telkens ca. 800 meter.

---

¹ Lensink & Dirksen 1998, Lensink & van de Valk, 2010 en Lensink & van der Valk, 2013.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

21 van 40

Het geeft aan dat de mate van omvliegen als gevolg van de windturbines gering zal zijn, zodat vogels zonder extra energetische uitgaven toch heen en weer kunnen vliegen tussen rustgebied en foerageergebieden. Een negatief effect van barrièrewerking als gevolg van het gebruik van de windturbines wordt dan ook uitgesloten.

Vleermuizen

Gezien de relatief grote afstand tussen de turbines en de hoge rotorhoogte is er voor vleermuizen niet echt sprake van een barrièrewerking. Aan weerszijden van de Betenlaan staat een bomenrij met een houtwal. Te verwachten is dat deze bomenrij door vleermuizen wordt gebruikt als vlieg- en foerageerroute. Het is echter gezien de hoogte van deze bomenrij (ca. 10-15 meter) niet te verwachten dat de daar geplande windmolen een barrière vormt voor vleermuizen, omdat de tiplaaft ca. 50 meter bedraagt. Het effect zal zich eerder vertalen in een hoger aantal aanvaringslachtoffers. Dat effect wordt in de volgende paragraaf (aanvaringslachtoffers) behandeld.

Aanvaringslachtoffers

Uit de Natuurtoets blijkt dat er tijdens de gebruiksfase aanvaringslachtoffers onder vogels en vleermuizen kunnen optreden. Dit betreft een overtreding van artikel 3.1 lid 1 van de Wnb (doden van soorten van de Vogelrichtlijn) en art. 3.5 lid 1 van de Wnb (doden van Habitatrichtlijnsoorten) en hiervoor is een ontheffing vereist.

Voor de te plaatsen turbines geldt dat de hoge ashoogte leidt tot relatief veel ruimte onder de rotorbladen, te weten minimaal ca. 50 meter. Hierdoor vinden veel lokale vliegbewegingen, zoals van broedvogels, plaats onder het rotoroppervlak. De turbines staan op een relatief grote afstand uit elkaar, waardoor vogels en vleermuizen makkelijker 'tussen' de turbines door kunnen vliegen. Ook dit leidt tot een relatief laag aantal slachtoffers.

Seizoenstrek vindt over het algemeen plaats op hoogten boven 150 meter, maar bij tegenwind vliegt, met name overdag, een groot deel van de vogels op lagere hoogte (beneden 100 meter) (Buurma et al. 1986, Lensink et al. 2002 uit Jonkvorst et al., 2016). Van gestuwde trek, die zich in Nederland vooral langs grotere wateren afspeelt, is geen sprake in het plangebied. In het plangebied vindt eventuele trek meer plaats over een breed front. Hierdoor neemt het risico op aanvaringslachtoffers af.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

22 van 40

Aanvaringslachtoffers vogels

Op basis van deskundigenoordeel wordt voor het plangebied en omgeving van Windpark Beuningen een aantal vogelslachtoffers per windturbine aangehouden van 20 per jaar (*“Rapportage natuuronderzoek soortenbescherming Windpark Beuningen te Beuningen, Econsultancy, rapportnummer 10516.001, 2 december 2020”*). Dat betekent voor een windpark van 5 turbines dat er ongeveer 100 vogelslachtoffers per jaar zullen vallen. Op basis van het aantal waarnemingen in het veld, de locatie van de waarnemingen en het gedrag, is een inschatting gemaakt van het aantal aanvaringslachtoffers in de gebruiksfase. Voor 41 vogelsoorten is bepaald dat er potentieel meer dan incidentele sterfte (meer dan één slachtoffer per jaar) plaats kan vinden. Voor de andere soorten die waargenomen zijn, worden minder dan 1 slachtoffer per jaar verwacht en die hoeveelheid wordt gezien als incidentele sterfte, mits deze incidentele sterfte verwijderd blijft van de 1% extra mortaliteit.

Bovenstaande inschatting van 20 vogelslachtoffers per turbine betreft een worst-case-scenario, maar het werkelijk aantal jaarlijkse slachtoffers ligt waarschijnlijk een stuk lager. Dit wordt mede veroorzaakt door de achtergrondverlichting van de A73, de A50 en de N322, waardoor de windturbines 's nachts (beperkt) zichtbaar zijn. Het gaat bij aanvaringen vooral om vogels die onbekend zijn met de omgeving, zoals vogels op seizoenstrek of onervaren jonge vogels in de nazomer.

Hieronder wordt toegelicht welke sterfte er verwacht wordt onder lokale vogels (broedvogels) en niet-lokale vogels (niet-broedvogels).

Sterfte onder lokale vogels

Vijfenvijftig van de in totaal van de 80 vogelsoorten (tabel 2), waarvoor een ontheffing wordt aangevraagd hebben (in een bepaalde periode van het jaar) een duidelijke binding met (de omgeving van) het plangebied. Voor 34 van deze 55 soorten wordt de jaarlijkse sterfte geraamd op één of meer slachtoffers in Windpark Beuningen (zie onderstaande tabel 3). Voor deze soorten is hieronder het mogelijke effect van de voorziene sterfte op de gunstige staat van instandhouding (GSVI) van de betreffende populaties nader onderbouwd. Met name de combinatie van een lage 1%-mortaliteitsnorm, met een relatief hoog aantal aanvaringslachtoffers en een matige of slechte staat van instandhouding, zou kunnen leiden tot een onaanvaardbare situatie ten aanzien van de staat van instandhouding.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

23 van 40

Tabel 3: Vogelsoorten met binding met het plangebied voor Windpark Beuningen en 1%-mortaliteitsnorm. Populatiegrootte overgenomen uit Vogelatlas (2013-2015); Staat van instandhouding overgenomen van SOVON.nl 2019. Sterftecijfers ontleent aan BTO Birds facts (2019).

Soort	Populatie-grootte NL	1%-mortaliteits-norm	Maximale aanvaringsslachtoffers per jaar	Staat van instandhouding (SVI)
Boerenzwaluw	210.000	1.315	1	Gunstig
Boomklever	62.000	302	1 – 2	Gunstig
Boomkruiper	120.000	588	1	Gunstig
Buizerd	10.000	10	1 – 2	Gunstig
Ekster	45.000	140	1 – 2	Gunstig
Gaai	45.000	185	1 – 2	Gunstig
Gele kwikstaart	40.000	187	1	Matig ongunstig
Gierzwaluw	40.000	79	1	Gunstig
Grasmus	150.000	914	1	Gunstig
Graspieper	80.000	366	1 – 2	Matig ongunstig
Groenling	65.000	362	1	Gunstig
Houtduif	250.000	983	1 – 2	Gunstig
Kauw	70.000	413	1 – 2	Gunstig
Kievit	250.000	738	1 – 2	Matig ongunstig
Koolmees	375.000	1.718	1 – 2	Gunstig
Meerkoet	180.000	538	1 – 2	Gunstig
Merel	650.000	2.275	1 – 2	Gunstig
Ooievaar	1050	8	1	Gunstig
Pimpelmees	250.000	1.170	1 – 2	Gunstig
Putter	35.000	220	1 – 2	Gunstig
Roek	48.000	101	1	Matig ongunstig
Roodborsttapuit	15.000	93	1	Gunstig
Sperwer	3.000	9	1	Gunstig
Spreeuw	450.000	1.409	1 – 2	Gunstig
Tjiftjaf	700.000	3.780	1 – 2	Gunstig
Turkse tortel	110.000	394	1 – 2	Gunstig
Veldleeuwerik	70.000	341	1 – 2	Matig ongunstig
Vink	800.000	3.288	1 – 2	Gunstig
Winterkoning	800.000	5.448	1 – 2	Gunstig
Witte kwikstaart	140.000	721	1 – 2	Matig ongunstig
Wulp	110.000	290	1	Gunstig
Zanglijster	110.000	481	1 – 2	Gunstig
Zwarte kraai	60.000	288	1 – 2	Gunstig
Zwartkop	640.000	3610	1	Gunstig

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er drie soorten zijn met een relatief lage 1% mortaliteitsnorm (buizerd, sperwer en ooievaar), maar deze drie soorten hebben minder aanvaringen dan de 1% mortaliteitsnorm en kennen een gunstige SVI.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

24 van 40

De soorten met een matig gunstige SVI (de lichtbruine cellen) kennen een aantal aanvaringsslachtoffers dat minimaal een factor 100 onder de 1% mortaliteitsnorm ligt.

Dit betekent dat voor alle lokale soorten geldt dat de additionele sterfte veroorzaakt door Windpark Beuningen gezien kan worden als beperkt, die niet zal leiden tot een negatief effect op de GSVI van de desbetreffende populatie.

Sterfte onder niet-lokale vogels

Vijfentwintig van de in totaal van de 80 vogelsoorten (tabel 2), waarvoor een ontheffing wordt aangevraagd, hebben geen duidelijke binding met (de omgeving van) het plangebied. Voor 7 van deze 25 soorten wordt de jaarlijkse sterfte geraamd op één of meer slachtoffers in Windpark Beuningen (zie onderstaande tabel). Voor deze soorten is hieronder het mogelijke effect van de voorziene sterfte op de gunstige SVI van de betreffende populaties nader onderbouwd. Met name de combinatie van een lage 1%-mortaliteitsnorm, met een relatief hoog aantal aanvaringsslachtoffers en een matige of slechte staat van instandhouding, zou kunnen leiden tot een onaanvaardbare situatie ten aanzien van aanvaringsslachtoffers.

Tabel 4: Vogelsoorten zonder binding met het plangebied (niet-broedvogels) voor Windpark Beuningen en 1%-mortaliteitsnorm. Populatiegrootte overgenomen uit Vogelatlas (2013-2015); Staat van instandhouding gebaseerd op SOVON.nl 2019. Sterftecijfers ontleent aan BTO Birds facts (2019).

Soort	Populatiegrootte NL	1%-mortaliteitsnorm	Maximale aanvaringsslachtoffers per jaar	Staat van instandhouding
Grauwe gans	580.000	986	1 – 2	Gunstig
Grote Canadese gans	9000	65	1	Gunstig
Knobbelzwaan	46.000	69	1	Gunstig
Kokmeeuw	105.000	105	1 – 2	Gunstig
Kolgans	970.000	2.677	14	Gunstig
Scholekster	190.000	228	1	Zeer ongunstig
Wilde eend	500.000	1.865	1 – 2	Gunstig

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

25 van 40

Uit bovenstaande tabel 4 kan worden afgeleid dat voor de vogelsoorten met een geschat aantal aanvaringsslachtoffers van 1 of meer, het geschatte maximum slachtoffers met minimaal een factor van ca. 200 onder de 1% mortaliteitsnorm blijft. De meest kritische soort met een zeer ongunstige SVI, namelijk de scholekster, blijft met een factor van ruim 200 onder de 1% norm. Dit betekent dat voor alle niet-lokale soorten geldt dat de additionele sterfte veroorzaakt door Windpark Beuningen gezien kan worden als een kleine hoeveelheid, die niet zal leiden tot een negatief effect op de GSVI van de desbetreffende populatie.

Aanvaringsslachtoffers vleermuizen

In het vleermuisonderzoek in 2019/2020 zijn 8 onderzoeksrondes gelopen. Het betreft hier vooral vleermuizen, die waargenomen zijn tijdens het foerageren of het volgen van een vliegroute. Er zijn geen verblijfplaatsen in het plangebied aangetroffen.

Er is een groot verschil in aantal aanvaringsslachtoffers tussen soorten. Dit is naast de afhankelijkheid van het aantal waarnemingen per soort, ook afhankelijk van het (foerageer)gedrag van de betreffende soort. De gewone grootoorvleermuis, meervleermuis en watervleermuis zijn soorten die relatief laag bij de grond foerageren en niet op rotorhoogte vliegen. Derhalve zijn deze soorten niet meegenomen in de berekeningen van het aantal aanvaringsslachtoffers en wordt voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd. De rosse vleermuis vliegt vaker op rotorhoogte en wordt ook eerder als aanvaringsslachtoffer waargenomen (Rydell *et al.*, 2014).

Tabel 5: Aantal opnamen van vleermuizen in het plangebied gedurende de 8 bezoeken in 2019 en 2020 en een overzicht van de functies van de waarnemingen.

Waargenomen soorten	Aantal waarnemingen	Foerageergebied	Vliegroute	Migratie
Gewone dwergvleermuis	244	X	X	
Ruige dwergvleermuis	124	X	X	X
Laatvlieger	20	X	X	
Rosse vleermuis	116	X	X	X
Gewone grootoorvleermuis	16	X	X	
Watervleermuis	4	X	X	
Meervleermuis	4	X	X	X

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

26 van 40

In onderstaande tabel 6 is een inschatting gemaakt van het aantal aanvaringsslachtoffers voor het windpark (5 turbines) verdeeld over de verschillende vleermuissoorten en vergeleken met de 1%-mortaliteitswaarde.

Tabel 6: Raming van het aantal aanvaringsslachtoffers onder vleermuizen en een vergelijking met de 1%-mortaliteitsnorm.

Soort	Aantal waarnemingen	Aantal slachtoffers per soort (afgerond) bij uitgangspunt van 25 slachtoffers/jaar*	1%-mortaliteitsnorm
Gewone dwergvleermuis	244	17	51
Ruige dwergvleermuis	124	5	28
Laatvlieger	20	1	3
Rosse vleermuis	116	2	2

* Op basis van jaarlijks 5 slachtoffers per turbine. Deze inschatting is gebaseerd op de (internationale) literatuur, een vergelijking met andere windparken en expert judgement.

De resultaten laten zien dat de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger niet in het geding is, omdat de berekende mortaliteit als gevolg van aanvaring met de turbines ver verwijderd blijft van de 1%-mortaliteit voor de totale populatie in een straal van 30 kilometer rond de geplande turbines.

Voor de rosse vleermuis ligt de berekende mortaliteit van 2 exemplaren per jaar dicht bij de 1%-mortaliteit (2,49 exemplaren, afgerond 2). Rekening houdend met de extra slachtoffers bij cumulatie van slachtoffers bij andere windparken (de parken die wel vergund zijn, maar nog niet gerealiseerd), ligt het aantal slachtoffers van de rosse vleermuis dichtbij of net over de 1% extra mortaliteit. Voor deze soort worden mitigerende maatregelen genomen, die ook voor de andere soorten vleermuizen ten goede zullen komen.

Stilstandvoorziening

Om slachtoffers onder vleermuizen zoveel mogelijk te reduceren, stelt initiatiefnemer voor om een stilstandvoorziening toe te passen. Initiatiefnemer stelt voor om in de eerste 3 jaar een standaard-algoritme voor de stilstandvoorziening voor vleermuizen toe te passen en daarna toe te werken naar een locatiespecifiek algoritme. Dat algoritme wordt in overleg met de provincie bepaald, nadat eerst drie jaar is gemonitord met batdetectors met een opnamefunctie op gondelhoogte, zodat specifiek kan worden bepaald welke omstandigheden (perioden/tijden) doelgericht en effectief zijn voor het verder beperken van slachtoffers op de specifieke locatie en onder de betreffende specifieke soorten.

Cumulatie

Om de cumulatieve effecten van de realisatie van windparken op de aanvaringsslachtoffers te toetsen, zijn de effecten van geplande, maar niet gerealiseerde projecten ten tijde van het opstellen van de ecologische toetsing bekeken worden. Er is gecumuleerd worden met alle windprojecten binnen een zone van 30 kilometer.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

27 van 40

Het gaat dan enkel om het aantal gecumuleerde aanvaringslachtoffers onder vogels en vleermuizen, omdat andere effecten (zoals verstoring of barrièrewerking) geen cumulerend effect hebben.

Voor vleermuizen is de cumulatietoets niet relevant, omdat voor Windpark Beuningen een stilstandvoorziening zal worden toegepast, waardoor de uitkomst van een cumulatietoets geen effect zal hebben op het al dan niet toepassen van deze stilstandvoorziening.

Het aantal aanvaringslachtoffers van vogels in projecten waarmee gecumuleerd is, ligt voor enkele soorten iets hoger dan gevonden is voor enkel Windpark Beuningen. Dit is het geval voor de kolgans, stormmeeuw, kokmeeuw, wilde eend en Kievit. Voor geen van deze (of andere) soorten wordt echter de 1%-mortaliteitsnorm benaderd, zodat voor deze soorten geen extra maatregelen nodig zijn.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

In de aanvraag zijn geen preventieve maatregelen opgenomen om effecten op vogels en vleermuizen te voorkomen, behalve het voornemen om de aanleg van het windpark buiten het broedseizoen aan te leggen.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt is van een gedragscode voor aanleg en inwerking hebben van windmolens.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen

Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag genoemd welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier. Er is ontheffing aangevraagd voor de soorten, verboden en belangen zoals opgenomen in tabel 2.

*Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek*Vogels

Wij kunnen instemmen met de conclusies uit het onderzoeksrapport van Econsultancy ("Rapportage natuuronderzoek soortenbescherming Windpark Beuningen te Beuningen, Econsultancy, rapportnummer 10516.001, 2 december 2020") dat er voor 41 vogelsoorten sprake is van een jaarlijkse sterfte van 1 of meer exemplaren als gevolg van aanvaringen met de turbines en dat daarvoor ontheffing moet worden aangevraagd. In de natuurtoets is de toetsing van het aanvaringsrisico ten opzichte van de 1%-mortaliteitsnorm op een adequate wijze uitgevoerd.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

28 van 40

Vleermuizen

Uit het vleermuizenonderzoek blijkt dat het gebied wordt gebruikt ten behoeve van vliegroutes en foerageergebied voor een zevental soorten vleermuizen. Er zijn geen verblijfplaatsen waargenomen ter plekke van de te plaatsen windturbines, zodat de vliegroutes van verblijfplaats naar foerageergebieden niet dicht bij de windturbines lopen. We kunnen instemmen met de constatering dat bij voorbaat al gesteld kan worden, dat de in het plangebied waargenomen laatvlieger en gewone grootoorvleermuis, meervleermuis en watervleermuis weinig aanvaringsrisico lopen vanwege respectievelijk de geringe aanwezigheid in het plangebied en het beperkt aanwezig zijn in de risicozone rond de windmolens. De gewone en de ruige dwergvleermuis en de rosse vleermuis komen meer frequent voor in de risicozones.

Bij de inventarisatie van de aanwezige vleermuizen is bewust afgeweken van het zogenaamde vleermuisprotocol (Netwerk Groene Bureaus, 2017), omdat bij de inventarisatie van vleermuizen in geplande windparken de nadruk niet zozeer ligt bij het vinden van verblijfplaatsen, maar meer op het inventariseren van de aanwezige soorten en aantallen per soort. Ook ligt bij windparken de nadruk meer op inventarisaties in de (na)zomer dan in het voorjaar, waar het protocol vanuit gaat. Wij zijn het eens met deze verlegging van de nadruk van het onderzoek.

Andere bevredigende oplossing*In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen*

Het plaatsen van windturbines in Windpark Beuningen, maar ook elders in Nederland, zal leiden tot verstoring, doden en/of verwonden van beschermde diersoorten (vogels en/of vleermuizen) gezien het brede voorkomen van soorten. Dit blijkt onder meer uit de Nationale Windmolenrisicokaart voor vogels van Vogelbescherming Nederland, aangezien er geen locaties zijn waar geen vogelsoorten voorkomen. Locaties kennen wel variatie in aanwezigheid van soorten, waardoor per locatie andere soorten risico lopen in aanvaring te komen met een windturbine. De voorziene locatie van het Windpark Beuningen kent een relatief lage dichtheid van vogel- en vleermuissoorten.

Op basis van voorgenoemde redenen wordt geconcludeerd, dat er geen reden is om aan te nemen dat er realistische alternatieven beschikbaar zijn voor het project met aanmerkelijke voordelen, of dat het project grotere nadelen kent ten opzichte van alternatieven, vanuit het oogpunt van het optreden van aanvaringslachtoffers onder vogels of vleermuizen en de effecten op de gunstige staat van instandhouding als gevolg hiervan.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Alternatieven zijn uiteindelijk minder aantrekkelijk geacht vanwege negatieve effecten op vogels en vleermuizen en zijn daardoor komen te vervallen.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

29 van 40

Conclusie

In de CombiMER Windpark Beuningen heeft een integrale afweging van alternatieven plaatsgevonden. Wij kunnen ons vinden in het voorgestelde alternatief van de opstelling van vijf windmolens in het plangebied als gekozen oplossing, omdat deze opstelling in elk geval de mogelijkheden voor vogels en vleermuizen om tussen de windturbines door te vliegen, optimaliseert ten opzichte van het alternatief dat de turbines dichter bij elkaar worden geplaatst. De locatie van het Windpark Beuningen, is ook in de Windvisie van Provincie Gelderland aangegeven als geschikt zoekgebied.

Belang

In de aanvraag wordt aangegeven dat voor het overtreden van de verbodsbepalingen als bedoeld in artikel 3.1, lid 1 en 3.5, lid 1 Wnb, verband houden met de volgende belangen, als bedoeld in artikel 3.3, lid 4, sub b onder 1 Wnb en artikel 3.8, lid 5, sub b onder 3 Wnb.

Het doel van het project is het bouwen en exploiteren van windturbines om daarmee een bijdrage te leveren aan de Nederlandse doelstelling om in 2023 te streven naar 16% energie uit hernieuwbare bronnen. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan de beperking van klimaatverandering. Klimaatverandering op haar beurt heeft een grote impact op flora en fauna en uiteindelijk ook op de openbare veiligheid (via duurzame watervoorziening) en volksgezondheid (zoals een toenemende kans op extreem weer). Klimaatverandering betekent ook grotere beperkingen aan het gebruik van koelwater voor de gangbare energieproductie. De bestendigheid van de elektriciteitsproductie - en daarmee ook de openbare veiligheid - kan bij voortzetting van de gangbare energieproductie in het geding komen. De (grootschalige) toepassing van hernieuwbare energie kent deze nadelen niet. Vandaar dat de realisatie van het Windpark Beuningen in de gemeente Beuningen kan plaatsvinden onder het belang "volksgezondheid of openbare veiligheid". Daarnaast geldt dat door het initiatief voor het milieu wezenlijk gunstige effecten optreden.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belang(en). De genoemde belangen vormen een voldoende onderbouwing om het optreden van (eventuele) negatieve effecten op de in tabel 2 genoemde beschermde soorten te rechtvaardigen.

Staat van instandhouding

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Ten gevolge van het voorgenomen gebruik van Windpark Beuningen in de gemeente Beuningen, bestaande uit 5 windturbines vindt overtreding plaats van het verbodsartikel 3.1 voor 41 vogelsoorten en van 3.5 van de Wnb voor 4 vleermuissoorten.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

30 van 40

Vogels

Voor de 41 vogelsoorten waarvoor meer dan incidentele sterfte wordt voorzien (tabel 3 en 4) dient het eventueel effect op de gunstige staat van instandhouding (GSVI) beoordeeld te worden.

Voor alle 41 soorten is vastgesteld dat de jaarlijkse additionele sterfte ver (met minimaal een factor 100) verwijderd blijft van 1% van de natuurlijke mortaliteit (zie tabel 3 en 4). Daardoor kan een negatief effect op de GSVI van de betrokken populaties, door de additionele sterfte van Windpark Beuningen in de gemeente Beuningen, met zekerheid worden uitgesloten.

Vleermuizen

De voorziene sterfte onder gewone en ruige dwergvleermuis als gevolg van aanvaringen met de geplande windmolens blijft met minimaal een factor 10 onder de 1% mortaliteitsnorm. Voor de rosse vleermuis zal de extra sterfte rond de 1%-mortaliteitsnorm bedragen en wordt mogelijk de GSVI van deze soort negatief beïnvloed. Door het toepassen van een stilstandvoorziening wordt een reductie van het aantal aanvaringsslachtoffers onder vleermuizen voorzien met een factor 80-90% en blijft de kans op aanvaringsslachtoffers onder vleermuizen ver verwijderd van de 1% extra mortaliteit (aangezien een stilstandvoorziening voorziet in een reductie van het aantal aanvaringsslachtoffers met 80-90%).

Zienswijzen

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn zienswijzen binnengekomen. In Bijlage 3 zijn de samenvattingen van zienswijzen en de beantwoording daarvan opgenomen.

Wij zien op basis van de inhoud van de ingebrachte zienswijzen en de beantwoording daarvan geen aanleiding om het definitieve besluit aan te passen ten opzichte van het ontwerpbesluit.

Zorgplicht

Voor alle soorten geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 Wnb, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.

Conclusie toetsingscriteria

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing verleend worden, omdat:

1. er geen andere bevredigende oplossingen bestaan;
2. er sprake is van in de wet genoemde belangen (Vogelrichtlijn, artikel 3.3, lid 4, sub b onder 1 Wnb en Habitatrichtlijn, artikel 3.8, lid 5, sub b onder 3, Wnb) en;
3. er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van vogel- en vleermuissoorten.

4 OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

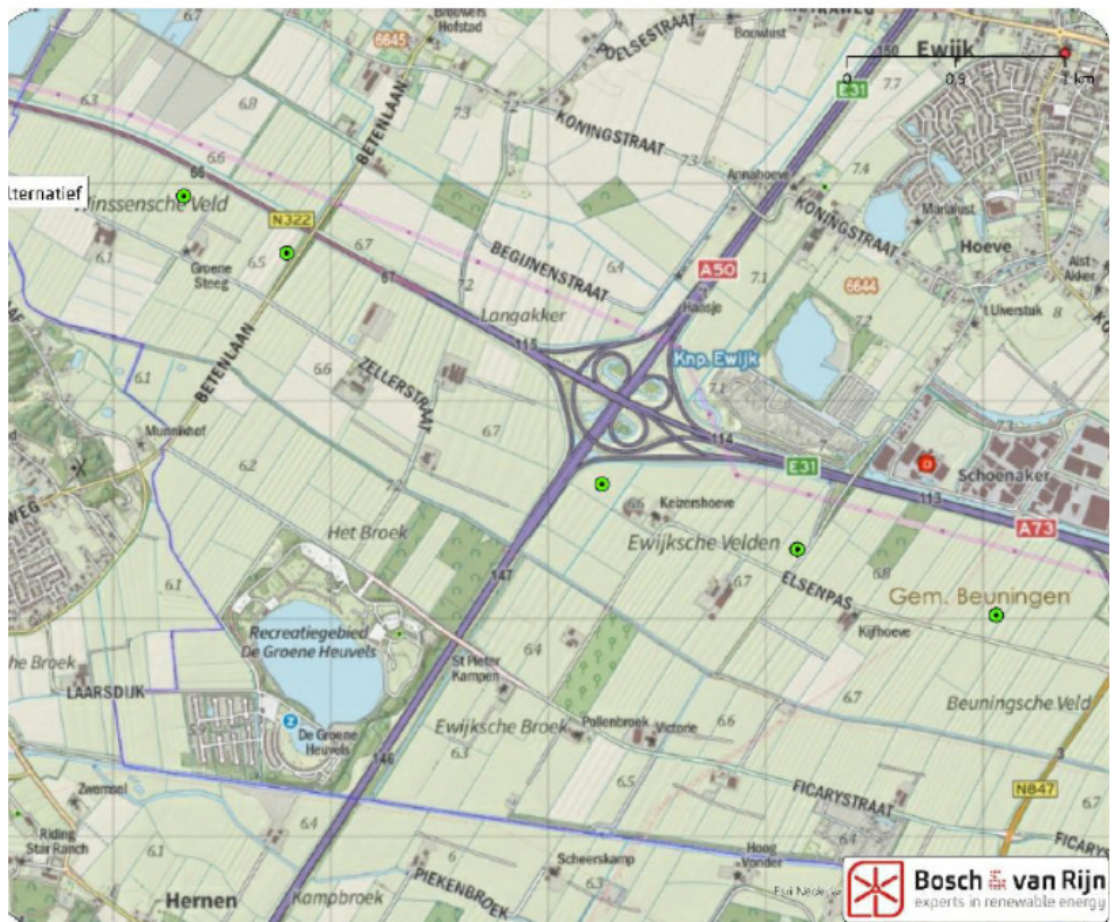
2020-017908

Blad

31 van 40

Bijlage 2: Ligging van het plangebied Windpark Beuningen in de gemeente Beuningen.

Figuur 1: Ligging van het plangebied en de voorgenomen locaties van windturbines binnen Windpark Beuningen in de gemeente Beuningen (groene stippen). De meest westelijke turbine is nummer 1 en de meest oostelijke is nummer 5.

Datum
13 december 2021

Zaaknummer
2020-017908

Blad
32 van 40

Figuur 2: Indruk van de huidige gebruikssituatie van het plangebied (agrarisch gebruik met voornamelijk grasland en deels bouwland).

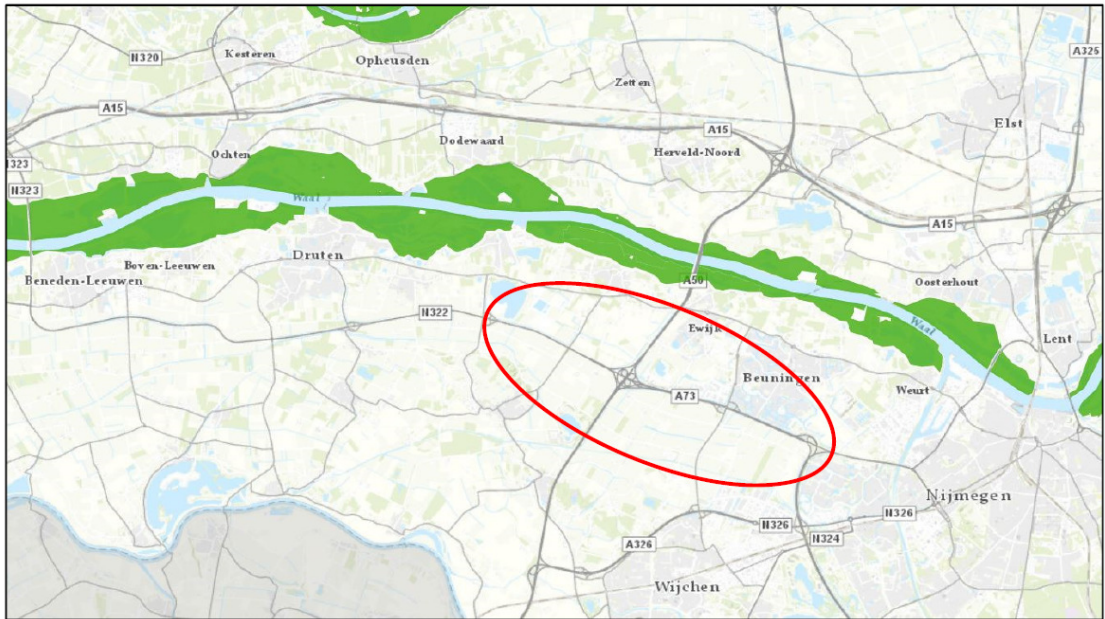

Datum
13 december 2021

Zaaknummer
2020-017908

Blad
33 van 40

Figuur 3: Ligging van het plangebied ten opzichte van de meest nabijgelegen N2000-gebied Rijntakken (op ruim 3 km).

Bijlage 3: Zienswijzennota Windpark Beuningen ten aanzien van ontwerpbesluit Ontheffing soortenbescherming Wet natuurbescherming.

Inbrengers van zienswijzen zijn in deze nota geanonimiseerd en zijn bekend bij de gemeente en provincie.

In de zienswijzennota zijn alle ingebrachte zienswijzen inhoudelijk beoordeeld en van een reactie voorzien vanuit het bevoegd gezag Wet natuurbescherming (de provincie Gelderland), waarbij geen onderscheid is gemaakt tussen de mate van belanghebbendheid. Gelet op de aanzienlijke afstand van de woningen van de burgers tot het beoogde windpark en de beperkte ruimtelijke uitstraling van de te verlenen Wnb-ontheffing, te weten het aantal aanvaringslachtoffers, is voornamelijk van een direct rechtstreeks betrokken belang van deze burgers tot de te verlenen ontheffing, niet gebleken. Dit in tegenstelling tot het betrokken belang van de Stichting Tegenwind.

Nr.	Samenvatting ingebrachte zienswijzen	Antwoord van de provincie op ingebrachte zienswijzen	Gevolg voor definitief besluit
1.	De effecten van windturbines die op afzienbare termijn in de omgeving van het windpark Beuningen geplaatst gaan worden, moeten worden meegenomen. De effecten moeten worden beschouwd in een breder verband. De plannen van bijvoorbeeld de gemeente Wijchen voor windturbines bij bedrijventerrein Bijsterhuizen, zijn ten onrechte niet meegenomen.	Als het gaat om het toetsen van de cumulatieve effecten van windmolens, gaan wij uit van de gecumuleerde effecten van windmolenparken die reeds in een vergunning- of ontheffingsprocedure betrokken zijn (dus waarvoor een aanvraag bij het bevoegd gezag is gedaan en een ontwerp- of definitief besluit is afgegeven), maar die nog niet gerealiseerd en in werking zijn. Voor het aangehaalde en mogelijkerwijs beoogde windpark Bijsterhuizen is in het kader van de Wet natuurbescherming (nog) geen toestemmingsbesluit aangevraagd. Dat betekent dat deze toekomstige ontwikkeling niet in een cumulatietoets bij deze ontheffingsaanvraag kan en hoeft worden betrokken.	Geen
2.	Doordat hoogte van de windturbines en de diameter van de rotor niet vaststaan zijn de effecten niet duidelijk. Op dit moment is nog onduidelijk hoe hoog de windturbines worden en wat de rotordiameter wordt. De nadelige effecten op de verschillende vogel- en vleermuissoorten zijn hierdoor niet inzichtelijk. Ook is niet duidelijk wat de beste variant is voor de verschillende vogel- en vleermuissoorten.	Bij de aanvraag is een range aangegeven voor de ashoogte (155 meter +/- 10%) en rotordiameter (165 meter +/- 10%) en daarmee wordt ook de tiphoogte en tiplaaie bepaald. De effecten van een windturbine op vogels en vleermuizen zijn deels afhankelijk van de rotordiameter (en daarmee van het virtuele oppervlak dat de rotoren veroorzaken) en de draaisnelheid van de rotoren. Het aantal aanvaringslachtoffers wordt vooral bepaald door factoren in de omgeving van de windturbine (Hötker et al. 2006, Everaert 2014, Grünkorn et al. 2016). De locatiefactoren (bijv. veel bomen of geschikt leefgebied voor vogels of vleermuizen) zijn van groter belang dan de grootte van de windturbine(s). Moderne windturbines hebben weliswaar vaak een groter rotoroppervlak, maar de ruimte tussen moderne windturbines is veelal groter en de tiplaaie hoger (dus kan er gemakkelijker onder door gevlogen worden). Bij de nu geplande turbines is onder de rotorbladen circa 50 tot 90 meter ruimte, afhankelijk van de variant. Daardoor zal een aanzienlijk deel van lokale vliegbewegingen onder het rotorvlak plaatsvinden en dus buiten de 'risicozone'. Verder draaien hoge windmolens, met grote rotoren, minder snel dan lage windmolens, zal het uiteindelijke effect van een 10% lagere of hogere ashoogte en rotordiameter beperkt zijn. Wij zijn van mening dat het feit dat de maten van de op te stellen windturbines nog niet exact vastliggen (+/- 10%), niet van significante invloed is op de resultaten van de aanvaringsstudies.	Geen

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

35 van 40

3.	<p>De sterfte onder vogels door windparken in het algemeen en dit plan wordt onderschat. Uit het onderzoek "Kwetsbare soorten voor energie-infrastructuur in Nederland" van Wageningen Environmental Research van mei 2018 blijkt dat de sterfte onder roofvogels door windparken in het algemeen wordt onderschat. Het ontwerpbesluit gaat in op de 1%-mortaliteitsnorm. Bij de toepassing van de 1%-mortaliteitsnorm moet worden vergeleken met de lokale of regionale populatie van de soort. Ten onrechte is in het ontwerpbesluit de sterfte vergeleken met de landelijke populatie. Hierdoor wordt het effect van het windpark op de staat van instandhouding onderschat. Als uitgegaan wordt van de landelijke staat van instandhouding van de vogelsoorten, hoort ook alle landelijke sterfte door andere projecten, in het bijzonder windparken, in de beoordeling te worden betrokken. Dat is niet gebeurd. Uit het ontwerpbesluit blijkt dat de staat van instandhouding voor de scholekster zeer ongunstig is.</p>	<p>Uit de genoemde studie van de WUR blijkt dat de kwetsbaarste broedvogelsoorten op land voor sterfte door aanvaringen met windturbines vooral havikachtigen, maar ook uilen, valkachtigen en reigers betreffen. Voor de niet-broedvogelsoorten komt er een vergelijkbaar patroon uit, maar hier domineren roofvogels nog meer. Uit het WUR-rapport is af te leiden dat genoemde soorten relatief vaak slachtoffer zijn van aanvaringen met hoogspanningsleidingen en windmolens, maar er staat niet in het rapport, dat de sterfte als gevolg van aanvaringen onderschat wordt.</p> <p>In de zienswijze wordt gesteld dat uitgegaan moet worden van de lokale en regionale populaties van soorten die in beoordeling zijn meegenomen. Dit geldt in elk geval niet voor de niet-broedvogelsoorten, want dat betreft trekvogels of wintergasten die van buiten de regio komen.</p> <p>Wat betreft de aanvaringskans van broedvogels is vooral vermijdingsgedrag van belang. Studies laten zien dat de vermijding van windturbines flink varieert tussen verschillende vogelsoorten. Zo lijken kolganzen tot op 600 m verstoord (Kruckenberg en Jaene, 1999), terwijl dat effect bij kleine rietganzen, maar tot 100-200 m van turbines werd vastgesteld (Larsen en Madsen, 2000).</p> <p>Andere studies vonden daarentegen geen negatieve effecten van windparken op vogeldichtheden of broedsucces (Reichenbach en Steinborn, 2006; Douglas et al., 2011). In het algemeen betekent vermijdingsgedrag van (broed-)vogels een "reducerend" effect op de aanvaringskans.</p> <p>Als het gaat om het toetsen van de cumulatieve effecten van windmolens, gaan wij uit van de gecumuleerde effecten van windmolenparken die reeds in een vergunning- of ontheffingsprocedure betrokken zijn (dus waarvoor een aanvraag bij het bevoegd gezag is gedaan en een ontwerp- of definitief besluit is afgegeven), maar die nog niet gerealiseerd zijn. In de natuurtoets is een cumulatietoets voor relevante parken in een zone van 50 km uitgevoerd.</p> <p>De scholekster is de meest kritische niet-broedvogelsoort met een zeer ongunstige SVI, maar deze blijft met een factor van >200 onder de 1% norm. Dit betekent dat ook voor deze niet-lokale soort geldt dat de additionele sterfte veroorzaakt door Windpark Beuningen gezien kan worden als een zeer kleine hoeveelheid, die niet zal leiden tot een negatief effect op de GSVI van de desbetreffende populatie.</p>	Geen
4.	<p>De sterfte onder vleermuizen door windparken in het algemeen en dit plan wordt onderschat. Naar onze mening wordt ten onrechte aangenomen dat ondanks de veel grotere hoogte en rotordiameter van de turbines er evenveel aanvaringsslachtoffers zullen vallen als bij de referentieparken waarop de aantallen zijn gebaseerd, deze aantallen zullen onzes inziens ongetwijfeld significant hoger zijn. De ontheffing voor de 1%-regeling voor vleermuis slachtoffers houdt geen stand.</p> <p>In het bijzonder voor de Rosse vleermuis vormen de</p>	<p>De relatie hoogte van de turbines en het aantal aanvaringsslachtoffers is reeds bij zienswijze 2 aan de orde geweest.</p> <p>Wat betreft de ontheffing voor het veroorzaken van vleermuislachtoffers: Er is in de ontwerpontheffing geconstateerd dat het aantal slachtoffers van de rosse vleermuis zich dichtbij, zo niet boven de 1% extra mortaliteit bevindt. Of deze bijna-overschrijding al dan niet zou moeten leiden tot een stilstandvoorziening voor vleermuizen, hoefde in de ontheffing niet beantwoord te worden, aangezien de initiatiefnemer zelf een stilstandvoorziening voor vleermuizen heeft voorgesteld. Deze stilstandvoorziening is in de voorschriften opgenomen.</p> <p>Nu een stilstandvoorziening voor vleermuizen, die voorziet in een reductie van het aantal slachtoffers met ca. 80%, in de ontheffing is opgenomen, kan een ontheffing voor het mogelijk doden van vleermuizen verleend worden. Met de aanvaringsreductie komt voor geen enkele vleermuissoort de verwachte extra mortaliteit in de buurt van of boven de 1%, ook niet als rekening wordt gehouden met door indieners genoemde onzekerheden.</p>	Geen

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

36 van 40

	windmolens een belangrijk gevaar. De Rosse vleermuis is een soort die in Nederland verblijft maar ook in voorjaar en herfst doortrekt op een hoogte van 100 tot 300 meter. De soort komt voor in de bosduinen van Bergharen, zijn natuurlijk habitat.		
5.	Er hoort ook een stilstandvoorziening voor trekvogels te worden voorgeschreven Er is in het ontwerpbesluit wel een stilstandvoorziening ten behoeve van vleermuizen voorgeschreven. Maar er hoort ook een stilstandvoorziening voor trekvogels te worden ingesteld, met een monitoringsverplichting over meerdere jaren.	Uit tabel 4 van de ontwerp-ontheffing, kan worden afgeleid dat voor de vogelsoorten met een geschat aantal aanvaringsslachtoffers van 1 of meer, het geschatte maximum slachtoffers met minimaal een factor van 200 onder de 1% mortaliteitsnorm blijft. Ook de meest kritische soort met een zeer ongunstige SVI, namelijk de scholekster, blijft met een factor van ruim 200 onder de 1% norm. Dit betekent dat voor alle niet-lokale soorten geldt dat de additionele sterfte veroorzaakt door Windpark Beuningen gezien kan worden als een kleine hoeveelheid, die niet zal leiden tot een negatief effect op de GSVI van de desbetreffende populatie. Om deze reden is een stilstandvoorziening voor vogels niet aan de orde. Een stilstandvoorziening voor vogels is aan de orde als de verwachte extra mortaliteit de 1%-norm nadert of overschrijdt. Een monitoringsverplichting is slechts aan de orde als de monitoring gekoppeld kan worden aan de uitvoering en ontwikkeling van een voorschrift. Als er geen sprake is van een voorschrift voor een stilstandvoorziening van vogels is een monitoringsverplichting niet aan de orde.	Geen
6.	Onduidelijk is wat deze ontheffing betekent voor weidevogels De windturbines zijn voorzien in een weidelandschap. De aanlegwerkzaamheden voor het windpark gaan waarschijnlijk gepaard met een verlaging van de grondwaterstand. Dit zal gevolgen hebben voor de beschikbaarheid van voedsel. Dat zal schadelijk zijn voor weidevogels. Het ontwerpbesluit bevat geen toereikende maatregelen om de nadelige gevolgen voor weidevogels door een daling van de grondwaterstand te voorkomen. De landelijke en lokale staat van instandhouding van weidevogels - waaronder de kievit, grutto, scholekster en wulp – is al zeer slecht.	In de ontheffing is als voorschrift opgenomen dat de aanleg buiten het broedseizoen voor vogels moet plaatsvinden. Dat betekent dat bij een mogelijke daling van de grondwaterstand rond de aan te leggen turbines, deze buiten het broedseizoen plaats zal vinden en hebben weidevogels daarvan in en na de broedperiode geen last. Tevens is te verwachten dat een mogelijke daling van de grondwaterstand van tijdelijke aard zijn.	Geen
7.	Onderzoek naar de effecten van geluid, trillingen en verlichting van de windturbines is nodig. Uit het besluit blijkt niet of onderzoek is gedaan naar de effecten van het geluid, trillingen en verlichting van de windturbines op vogels en	In de natuurtoets is opgenomen dat de aanwezigheid van de windmolens in de gebruiksfase kan leiden tot verstoring als gevolg van draaiende delen, de fysieke aanwezigheid en het geluid. In het algemeen is verstoring door verlichting van windturbines niet aan de orde. Door verstoring als gevolg van bijv. geluid en fysieke aanwezigheid kan habitatverlies voor broedende, foeragerende of rustende vogels optreden. De afstand tot waar een windturbine verstorend kan werken verschilt per soort. In deze ontheffing zijn aspecten als licht, geluid en trilling getoetst. In de regel zijn	Geen

	<p>vleermuizen. De opmerking dat de windturbines in de buurt van snelwegen komen, betekent niet dat er geen effecten kunnen zijn. Immers de windturbines worden vele malen hoger dan de snelweg, zodat ook de geluideffecten anders zijn. Een verwijzing naar onderzoek naar effecten van verlichting op vuurtorens en zendmasten is evenmin toereikend omdat dit veel minder hoge objecten zijn, die bovendien niet voorzien zijn van snel roterende wieken.</p>	<p>zangvogels minder gevoelig voor verstoring en kunnen verstoring ervaren tot maximaal 100 meter van de turbine. Weidevogels en watervogels maken meer gebruik van open gebied en zijn hierdoor gevoeliger voor de aanwezigheid van opgaande elementen en kunnen tot maximaal 200 meter afstand tot de turbine verstoring en habitatverlies ervaren. Het is aannemelijk dat binnen deze afstanden van de turbines er een afname zal zijn van broedgevallen. Binnen de genoemde verstoringsafstanden zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Het is dus op voorhand uit te sluiten dat in de gebruiksfase significante verstoring van soorten met jaarrond beschermde nesten optreedt. Binnen de verstoringsafstand komen wel broedgevallen van algemene soorten voor. Het leefgebied voor deze soorten zal bij het in gebruik nemen van het windpark enigszins afnemen. Hierdoor zal een aantal van de broedvogels elders in de omgeving gaan broeden, of zal er een lichte afname van broedgevallen plaatsvinden. Het is echter op voorhand uit te sluiten dat er significante negatieve effecten optreden op het lokaal voortbestaan van de populaties van de betreffende soorten.</p>	
8.	<p>Door de energietransitie dreigt de cultuurhistorische waarde van het landschap te worden aangetast, dit tegen de beleidsregels uit de Nota Belvédère in.</p>	<p>De afgegeven ontheffing soortenbescherming gaat over de mogelijke negatieve effecten op beschermde soorten als vogels en vleermuizen. De waarde van landschap en cultuurhistorie zijn geen aspecten die in de Wet natuurbescherming zijn opgenomen en ze worden daarom bij de toetsing ten aanzien van beschermde soorten niet meegenomen. Dat betekent dat deze aspecten geen invloed hebben op de inhoud van het besluit.</p>	Geen
9.	<p>Broedparen oeverwaluw /aalscholver zijn niet onderzocht: Op blz. 127 van het combi-MER staat dat broedparen van de oeverwaluw en aalscholver op de plek van de voorgenomen windturbines kunnen voorkomen, maar dat de broedparen niet volledig zijn onderzocht. Tegelijkertijd wordt stellig geconcludeerd dat de voorziene sterfte ruimschoots onder het 1% mortaliteitscriterium blijft.¹ Wij vragen ons af hoe deze conclusie kan worden getrokken als de broedparen niet volledig zijn onderzocht. Onzes inziens zouden deze effecten eerst volledig moeten worden onderzocht.</p>	<p>In het rapport Natuuronderzoek soortenbescherming ten zuiden van A73 te Beuningen van Econsultancy, december 2020, staan wel degelijk onderzoeksresultaten van de aalscholver. De aalscholver vertoont rond het plangebied geen nestindicerend gedrag. Verder is het plangebied geen goed foerageergebied voor de aalscholver, vanwege het ontbreken van open water waar vis gevangen kan worden. De oeverwaluw is wel onderzocht maar is in het plangebied in zijn geheel niet aangetroffen, omdat er in het plangebied en omgeving geen geschikte leefgebieden (gebieden met grote open wateren en rivieren, waarlangs steilranden zijn om de nestgangen (tot wel 120 cm diep) te graven. Ook steilranden die door mensen zijn gemaakt, zoals afgravingen en zanddepots op bouwlocaties, zijn geschikt). Genoemde steilranden zijn niet te vinden in en rond het plangebied. Oeverwaluwen foerageren vooral op boven het water vliegende insecten, die in volle vlucht en laag boven het water worden gevangen. Aangezien er geen open water te vinden is in het plangebied, is het plangebied geen geschikt foerageergebied. Daarom is er van incidentele aanvaringslachtoffers van deze twee soorten geen sprake en kan er ook geen sprake zijn van een extra mortaliteit van 1% of meer.</p>	Geen
10.	<p>Meervleermuizen: op blz. 129 van het combi-MER staat: "Voor het gehele geplande windpark (variërend tussen vier en acht nieuwe windturbines) betreft dit dus maximaal tussen 20 en 40 slachtoffers onder vleermuizen per jaar." Het ecologisch onderzoek (bijlage G, blz. 20) vermeldt vervolgens op blz. 20: "De meervleermuis is de</p>	<p>In het ontwerp ontheffingsbesluit soortenbescherming is, in overeenstemming met de aanvraag, het plaatsen van vijf turbines toegestaan. Dat betekent dat we uitgegaan zijn van 25 slachtoffers onder vleermuizen per jaar voor het aan te leggen windpark. De meervleermuis foerageert vlak boven groot open water en langs oevers van plassen, meren, kanalen, rivieren en vaarten. Ook worden regelmatig meervleermuizen waargenomen boven vochtige weilanden en bosranden, binnen een straal van 500 meter van water. Ze jagen vooral op die insecten die op het wateroppervlak zitten of daar vlak boven vliegen. Boven oevers en langs vegetatie vangen ze insecten (vooral dansmuggen) uit de lucht.</p>	Geen

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

38 van 40

	<p>enige vleermuissoort die als Habitatrictlijnsoort voor de 'Rijntakken' gerekend wordt. (...) In het oosten van het land is het echter wel een zeldzame soort. (...) Tijdens het vleermuisonderzoek in 2019/2020 is deze soort tevens op de onderzoekslocatie aangetroffen." Hoe wordt voorkomen dat de meervleermuis hier verdwijnt? Niet is toegelicht hoe de meervleermuis wordt beschermd. We missen mitigerende maatregelen.</p>	<p>Meervleermuizen jagen tot op 10-20 km van de verblijfplaats. Grote afstanden naar het uiteindelijke jachtgebied worden vooral via kanalen, beken, vaarten en brede sloten afgelegd. Boven land volgen ze vaak lijnvormige landschapselementen als bomenrijen, houtwallen en dijken. Dat betekent dat meervleermuizen zowel bij het vliegen en het foerageren laag bij de grond blijven en niet op grote hoogte. Daarom wordt deze soort niet vaak gevonden als aanvaringsslachtoffer van windturbines.</p> <p>De stilstandvoorziening die is aangevraagd en opgenomen in de ontheffing zal ook voor de meervleermuis zorgen voor een reductie van mogelijke aanvaringsslachtoffers (zij het dat het voor de meervleermuis om zeer lage aantallen zal gaan).</p>	
11.	<p>Berekening slachtoffers onder vogels: op blz. 23 van de Rapportage natuuronderzoek soortenbescherming (bijlage H) wordt als relevante factor voor de hoeveelheid aanvaringen tussen vogels en windturbines gewezen op "de eigenschappen van de windturbine (hoogte, rotordiameter)". Vervolgens wordt opgemerkt: "Voor Windpark Beuningen wordt verwacht dat, ondanks de <u>grotere hoogte en rotordiameter</u>, in verhouding tot de referentieparken globaal <u>evenveel</u> aanvaringsslachtoffers per turbine zullen vallen."</p>	<p>Bij de aanvraag is een range aangegeven voor de ashoogte (155 meter +/- 10%) en rotordiameter (165 meter +/- 10%) en daarmee wordt ook de tiphoogte en tiplaagte bepaald. De effecten van een windturbine op vogels en vleermuizen zijn afhankelijk van de rotordiameter (en daarmee van het virtuele oppervlak dat de rotoren veroorzaken) en de draaisnelheid van de rotoren. Het aantal slachtoffers wordt vooral bepaald door factoren in de omgeving van de windturbine (Hötker et al. 2006, Everaert 2014, Grünkorn et al. 2016). De locatiefactoren zijn van groter belang dan de grootte van de windturbine(s). Moderne windturbines hebben weliswaar vaak een groter rotoroppervlak, maar de ruimte tussen moderne windturbines is veelal groter en de tiplaagte hoger. Bij de nu geplande turbines is onder de rotorbladen circa 50 tot 90 m ruimte, afhankelijk van de variant. Daardoor zal een aanzienlijk deel van lokale vliegbewegingen onder het rotorvlak plaatsvinden en dus buiten de 'risicozone'. Verder draaien hoge windmolens, met grote rotoren, minder snel draaien dan lage windmolens, zal het uiteindelijke effect van een 10% lagere of hogere ashoogte en rotordiameter beperkt zijn.</p> <p>Wij zijn van mening dat het feit dat de maten van de op te stellen windturbines nog niet exact vastliggen (+/- 10%), dit niet van <u>significante</u> invloed is op de resultaten van de aanvaringsstudies.</p>	Geen
12.	<p>Correctiefactor: gelet op de rotordiameter van max. 180 meter en de ashoogte van max. 170 meter dient een correctiefactor te worden toegepast op de berekening. Het is dan ook de vraag of zonder nadere onderbouwing zo stellig kan worden gezegd dat windpark Beuningen geen significant negatief effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van 34 vogelsoorten, zoals nu op blz. 24 van de Rapportage natuuronderzoek soortenbescherming is gesteld.</p>	<p>Zie antwoord op zienswijze 11.</p>	Geen
13.	<p>Aanwezigheid van kleine dwergvleermuis: Op ons huis – dat op 2 kilometer afstand staat van de geplande windturbines – hebben wij de kleine dwergvleermuis aangetroffen.</p>	<p>De kleine dwergvleermuis wordt getypeerd als een soort van waterrijke gebieden, zoals rivierdalen en moerasgebieden in combinatie met bomenrijke gebieden zoals bosranden, laanvormen, parken en tuinen.</p> <p>Het plangebied is een open gebied, zonder veel bomen, dus de aanwezigheid van de kleine dwergvleermuis is niet voor de hand</p>	Geen

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

39 van 40

	Bij ons huis komen wij ze ieder jaar tegen achter de luiken. In de Rapportage natuuronderzoek soortenbescherming is dit niet genoemd. Dit behoeft nader onderzoek. Net zoals de wespandief wordt gespaard op de Veluwe, moet ook deze zeer zeldzame kleine dwergvleermuis gespaard worden.	liggend en de soort is tijdens het vleermuisonderzoek dan ook niet waargenomen. De stilstandvoorziening voor vleermuizen die is opgenomen in de ontheffing zal ook voor de kleine dwergvleermuis zorgen voor een reductie van mogelijke aanvaringslachtoffers.	
14.	Berekening sterfte rosse vleermuis: Op blz. 29 van de Rapportage natuuronderzoek soortenbescherming staat: “De voorspelde sterfte <u>overschrijdt de 1%-mortaliteitsnorm voor rossevleermuis net</u> . Dit betekent niet per definitie dat er een significant negatief effect op de staat van instandhouding ontstaat door de realisatie van Windpark Beuningen. <u>De berekeningen zijn allemaal gedaan op basis van een worstcase benadering</u> . De kans is groot dat het aantal daadwerkelijke slachtoffers lager zou komen te liggen dan wat hier voorspeld wordt. De rosse vleermuis heeft echter geen gunstige staat van instandhouding en wordt op de Rode Lijst aangemerkt als “kwetsbaar”. Derhalve wordt geadviseerd mitigerende maatregelen te treffen om de aanvaringslachtoffers te verminderen.”	De stilstandvoorziening voor vleermuizen die is opgenomen in de ontheffing zal ook voor de rosse vleermuis zorgen voor een reductie van mogelijke aanvaringslachtoffers. Zie verder antwoord bij zienswijze 4.	Geen
15.	Wij zijn er niet van overtuigd dat is gerekend met een worst case benadering, en van de daarop gebaseerde gunstige verwachting van het aantal slachtoffers. Op blz. 14 staat dat is gekeken naar “slachtofferstudies in <u>bestaande windparken</u> ”. De in Windpark Beuningen volgens het voorkeursalternatief voorgenomen windturbines zijn echter zodanig groot (rotordiameter max. 180 meter, ashoogte max. 170 meter) dat dergelijke windturbines volgens het combi-MER nu nog niet op de markt zijn. De vergelijking met bestaande windparken is derhalve te gunstig, want de bestaande windturbines zijn kleiner.	Zie antwoord op zienswijze 2 en 4.	Geen

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

40 van 40

	<p>Waarop is de verwachting gebaseerd dat het aantal vleermuislachtoffers in het Beuningse voorkeursalternatief lager zou komen te liggen dan de nu voorspelde overschrijding van de 1%-mortaliteitsnorm?</p> <p>Waarschijnlijk is de te verwachten sterfte in de praktijk juist nog groter dan voorspeld, omdat de voorgenomen windturbines groter zijn dan de bestaande windparken waarmee gerekend is.</p>		
16.	<p>Onduidelijk waarom voorkeursalternatief als enige wel aan norm voldoet: Op blz. 35 van de Rapportage natuuronderzoek soortenbescherming staat: "De aantallen voor de rosse vleermuis komen boven het 1%-criterium, waardoor significante negatieve effecten op de staat van instandhouding binnen de alternatieven 1 t/m 3 niet op voorhand zijn uit te sluiten. Binnen het voorkeursalternatief blijven alle vleermuissoorten onder de 1%-mortaliteitsnorm."</p>	<p>Zie antwoord op zienswijze 4.</p>	<p>Geen</p>

Besluit
Verlenen ontheffing
soortenbescherming

Coöperatie EnergieVoorVier U.A.
T.a.v. de heer P.H. Beusker
Houtduiflaan 20
6614 ZP BEUNINGEN

Datum
13 december 2021

Zaaknummer
2020-017908

Onderwerp
Wet natuurbescherming,
ontheffing soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 40

Locatie

Ten zuiden van A73 en N322 nabij Beuningen

Activiteit

Aanleg en inwerking hebben van een windpark met 5 turbines

Geachte heer Beusker,

Hierbij ontvangt u het definitieve besluit over bovengenoemde aanvraag. Het ontwerpbesluit heeft zes weken ter inzage gelegen. Er zijn zienswijzen binnengekomen op de inhoud van het ontwerpbesluit.

Ontwerpbesluit

Wij verlenen de aangevraagde ontheffing. U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroep schrift indienen bij de rechtbank Gelderland. Verdere informatie hierover vindt u onderaan het besluit.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in Bijlage 1. In Bijlage 2 zijn figuren waarop de ligging van het windpark opgenomen. In Bijlage 3 is de beantwoording van binnengekomen zienswijzen te vinden. Neem alle bijlagen goed door.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

provincie
Gelderland

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

2 van 40

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](http:// gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzagestukken:

- 03380026, 03380030, 03380034, 03380036, 03380041, 03380042, 03380043, 03380044, 03419203, 034442391, 0342391, 03452191, 03452212, 03453525, 03453690, 03454859, 03455210, 03429733.

Bijlagen:

- Bijlage 1 – Toelichting besluit en voorschriften
- Bijlage 2 – Figuren projectgebied windpark Beuningen
- Bijlage 3 – Zienswijzennota

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

3 van 40

Terinzagelegging besluiten Windpark Beuningen

Met toepassing van het coördinatiebesluit liggen de volgende besluiten, vanaf

16 december 2021 tot en met 26 januari 2022 ter inzage:

1. het bestemmingsplan "Windpark Beuningen" met identificatienummer **NL.IMRO.0304.BPWindpkBeuningen-vadf**;
2. het besluit voor de omgevingsvergunning voor de ontwikkeling van de windturbines rond Knooppunt Ewijk met zaaknummer W.Z20.109894.01;
3. de ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming van de provincie Gelderland met zaaknummer 2020-017908.

Ten behoeve van het bestemmingsplan is een m.e.r.-procedure opgestart. Het Milieueffectrapport (MER) is als bijlage bij de toelichting op het bestemmingsplan in te zien.

Beschrijving coördinatiebesluit

Om het Windpark Beuningen te kunnen realiseren is er een nieuw bestemmingsplan vastgesteld en een omgevingsvergunning voorbereid. Het gemeentelijke coördinatiebesluit van 17 december 2019 maakt het mogelijk om de procedures voor de omgevingsvergunning en de ontheffing Wet natuurbescherming gelijktijdig te laten lopen met de procedure van het bestemmingsplan. De betrokken besluiten zijn dus gezamenlijk voorbereid en gelijktijdig bekendgemaakt. Ook vindt een bundeling van rechtsbescherming plaats zodat een belanghebbende kan volstaan met het indienen van één zienswijze tegen één of meer van de gecoördineerde ontwerpbesluiten. Ook ten aanzien van de vastgestelde besluiten vindt één beroepsprocedure plaats bij de Raad van State.

Beschrijving ontheffing Wet natuurbescherming

Gedeputeerden Staten van Gelderland hebben een ontheffing verleend op grond van de Wet natuurbescherming voor eventuele slachtoffers onder vogel en vleermuizen.

Ten aanzien van dit ontwerpbesluit zijn 10 zienswijzen ontvangen. Deze zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het ontwerpbesluit.

Inzage

Het besluit tot vaststelling en het bestemmingsplan, de omgevingsvergunning en de ontheffing Wet natuurbescherming liggen vanaf **16 december 2021 tot en met 26 januari 2022** voor iedereen ter inzage en is raadpleegbaar gemaakt en beschikbaar gesteld op de volgende wijze:

1. Het bestemmingsplan is raadpleegbaar gemaakt en beschikbaar gesteld op de volgende wijze:
  - a. Het plan is op afspraak in te zien (tel. 14 024) op het gemeentehuis in Beuningen.
  - b. Op de website www.ruimtelijkeplannen.nl kunt u het plan digitaal inzien.
<http://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/?planidn=NL.IMRO.0209.BPWindpkBeuningen-vadf>
  - c. De bronbestanden vindt u hier.
<https://digitaleplannen.nl/0209/583115A9-A266-41B1-843B-0E1A7B7CDB55>

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

4 van 40

2. Het definitieve besluit van de omgevingsvergunning met de daarbij behorende stukken liggen gedurende een termijn van zes weken ter inzage. Wilt u de stukken inzien, bel dan 024-7517700 of stuur, met vermelding van het OLO-nummer 5660901 en/of zaaknummer **W.Z20.109894.01**, een mail naar wabo@odrn.nl.
3. De definitieve ontheffing Wet natuurbescherming en bijbehorende stukken zijn gedurende zes weken na de publicatiedatum in te zien. Op verzoek stuurt de provincie Gelderland u kopieën van de stukken toe. Neem hiervoor contact op met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99.
U kunt de stukken ook op afspraak inzien in het Provinciehuis. Ook hiervoor neemt u contact op met het Provincieloket. In alle gevallen vermeldt u het zaaknummer **2020-017908**.

Indienen beroep

Tegen het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan en andere bijbehorende besluiten kunnen - naar de huidige stand van het recht - de volgende betrokkenen beroep aantekenen:

- o een belanghebbende (rechts)persoon die een zienswijze heeft ingediend, kan beroep aantekenen tegen het volledige besluit;
- o een belanghebbende (rechts)persoon die geen zienswijze heeft ingediend, kan alsnog beroep aantekenen tegen het volledige besluit;
- o een niet-belanghebbende (rechts)persoon, die een zienswijze heeft ingediend, kan beroep aantekenen tegen het volledige besluit. (De bestuursrechter zal vervolgens wel toetsen aan het zogeheten relativiteitsvereiste.);
- o een niet-belanghebbende (rechts)persoon, die verschoonbaar geen of te laat een zienswijze heeft ingediend, kan beroep aantekenen tegen het volledige besluit. (De bestuursrechter zal vervolgens wel toetsen aan het zogeheten relativiteitsvereiste.)

Het beroep moet worden ingesteld binnen zes weken ná de dag waarop deze besluiten ter inzage zijn gelegd. Dit moet schriftelijk bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State: Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. Het beroepschrift dient te worden ondertekend en bevat tenminste: de naam en het adres van de indiener; de dagtekening; een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht; de gronden van het beroep.

Diegene die beroep heeft ingesteld kan bij de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een verzoek om voorlopige voorziening indienen. Een verzoek om voorlopige voorziening dat binnen de beroepstermijn is ingediend schort de werking van het besluit op tot dat op het verzoek is beslist.

Voor de behandeling van zowel een beroepschrift als een verzoek om een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd. Voor nadere informatie over deze procedure(s) kunt u zich wenden tot de Raad van State (telefoon 070 426 44 26).

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

5 van 40

1 Bijlage 1 Toelichting besluit en voorschriften

2 AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 10 december 2020 ontvingen wij een aanvraag van de heer P.H. Beusker van de Coöperatie EnergieVoorVier U.A. te Beuningen voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming voor de volgende soorten (80 vogelsoorten en 4 vleermuissoorten), zoals weergegeven in tabel 1:

Tabel 1: Vogel- en vleermuissoorten waarvoor ontheffing wordt aangevraagd

Beschermde soort(en) Nederlandse en wetenschappelijke naam	Verboden handelingen
Boerenzwaluw (<i>Hirundo rustica</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Boomklever (<i>Sitta europaea</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Boomkruiper (<i>Certhia brachydactyla</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Boomvalk (<i>Falco subbuteo</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Bosrietzanger (<i>Acrocephalus palustris</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Buizerd (<i>Buteo buteo</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Ekster (<i>Pica pica</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Gaai (<i>Garrulus glandarius</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Gele kwikstaart (<i>Motacilla flava</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Gierzwaluw (<i>Apus apus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Grasmus (<i>Sylvia communis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Graspieper (<i>Anthus pratensis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Groene specht (<i>Picus viridis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Groenling (<i>Chloris chloris</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Grote bonte specht (<i>Dendrocopos major</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Havik (<i>Accipiter gentilis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Heggenmus (<i>Prunella modularis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Holenduif (<i>Columba oenas</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Houtduif (<i>Columba palumbus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Huisemus (<i>Passer domesticus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
IJsvogel (<i>Alcedo atthis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kauw (<i>Corvus monedula</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kievit (<i>Vanellus vanellus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kleine karekiet (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kneu (<i>Linaria cannabina</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Koekoek (<i>Cuculus canorus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Koolmees (<i>Parus major</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Meerkoet (<i>Fulica atra</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Merel (<i>Turdus merula</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Nachttegaal (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Ooievaar (<i>Ciconia ciconia</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

6 van 40

Patrijs (<i>Perdix perdix</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Pimpelmees (<i>Cyanistes caeruleus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Putter (<i>Carduelis carduelis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Ringmus (<i>Passer montanus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Roek (<i>Corvus frugilegus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Roodborst (<i>Erithacus rubecula</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Roodborsttapuit (<i>Saxicola rubicola</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Sijs (<i>Spinus spinus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Slechtvalk (<i>Falco peregrinus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Sperwer (<i>Accipiter nisus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Spreeuw (<i>Sturnus vulgaris</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Tijftjaf (<i>Phylloscopus collybita</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Torenvalk (<i>Falco tinnunculus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Turkse tortel (<i>Streptopelia decaocto</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Veldleeuwerik (<i>Alauda arvensis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Vink (<i>Fringilla coelebs</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Winterkoning (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Witgat (<i>Tringa ochropus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Witte kwikstaart (<i>Motacilla alba</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Wulp (<i>Numenius arquata</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Zanglijster (<i>Turdus philomelos</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Zwarte kraai (<i>Corvus corone</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Zwarte roodstaart (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Zwartkop (<i>Sylvia atricapilla</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Aalscholver (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Blauwe kiekendief (<i>Circus cyaneus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Blauwe reiger (<i>Ardea cinerea</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Fuut (<i>Podiceps cristatus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Grauwe gans (<i>Anser anser</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Grote Canadese gans (<i>Branta canadensis canadensis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Grote gele kwikstaart (<i>Motacilla cinerea</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Grote zilverreiger (<i>Ardea alba</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kleine mantelmeeuw (<i>Larus fuscus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Knobbelzwaan (<i>Cygnus olor</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kokmeeuw (<i>Chroicocephalus ridibundus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kolgans (<i>Anser albifrons</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Krakeend (<i>Mareca strepera</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Kuifeend (<i>Aythya fuligula</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Nijlgans (<i>Alopochen aegyptiaca</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Oeverloper (<i>Actitis hypoleucos</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Scholekster (<i>Haematopus ostralegus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Stormmeeuw (<i>Larus canus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Toendrarietgans (<i>Anser serrirostris</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Visdief (<i>Sterna hirundo</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

7 van 40

Waterhoen (<i>Gallinula chloropus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Wilde eend (<i>Anas platyrhynchos</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Wintertaling (<i>Anas crecca</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Zilvermeeuw (<i>Larus argentatus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Het opzettelijk doden van vleermuizen (artikel 3.5 lid 1 Wnb)
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	Het opzettelijk doden van vleermuizen (artikel 3.5 lid 1 Wnb)
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)	Het opzettelijk doden van vleermuizen (artikel 3.5 lid 1 Wnb)
Rosse vleermuis (<i>Nyctalus noctula</i>)	Het opzettelijk doden van vleermuizen (artikel 3.5 lid 1 Wnb)

De ontheffing wordt aangevraagd in verband met de realisatie van Windpark Beuningen, in de gemeente Beuningen. Het windpark ligt ten zuiden van de dorpen Beuningen, Ewijk en Winssen, aan weerszijden van de A50 en wordt aan de noordzijde begrensd door de A73, het knooppunt Ewijk en de N322 (de Maas en Waalweg). Het beoogde windpark bestaat uit een opstelling van vijf windturbines. In figuur 1 in Bijlage 2 is de ligging weergegeven.

De aanvraag met onderliggende rapporten maakt deel uit van deze ontheffing.

Voor deze activiteit is niet eerder een ontheffing voor soortenbescherming in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) aangevraagd.

Gezien de ligging van het windpark is in de natuurtoets geconstateerd dat een negatieve invloed van het windpark op nabijgelegen Natura2000-gebieden (met name Rijntakken en op grotere afstand De Veluwe, zie ook figuur 3, Bijlage 2) en de daaraan gerelateerde doelstellingen uitgesloten kan worden. Uit resultaten van een uitgevoerde Aerius-berekening is gebleken, dat er als gevolg van de aanleg geen depositieresultaten op Natura2000-gebieden gevonden zijn boven 0,05 mol/ha.jr gedurende maximaal 2 jaar of een equivalent daarvan. Er is daarom geen sprake van effecten op de kwaliteit van beschermde habitattypen of leefgebieden in de ruime omgeving van het plangebied. Vanwege het ontbreken van negatieve effecten op doelstellingen van nabijgelegen N2000-gebieden, is dan ook geen vergunning gebiedsbescherming Wnb aangevraagd.

Het ontwerpbesluit heeft zes weken ter inzage gelegen. Er zijn van verschillende organisaties en particulieren zienswijzen ontvangen als reactie op de terinzagelegging van het ontwerpbesluit. Door de provincie Gelderland is naar aanleiding hiervan een antwoordnota opgesteld. In Bijlage 3 van deze ontheffing is de antwoordnota in zijn geheel opgenomen. Hierin zijn de zienswijzen opgenomen, die specifiek ten aanzien van de ontheffing soortenbescherming zijn ingebracht.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

3 BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland;

gelet op artikel 3.3, lid 1 en 4 (Vogelrichtlijnsoorten) en 3.8, lid 1 en 5 (Habitatrichtlijnsoorten), van de Wet natuurbescherming;

HEBBEN BESLOTEN

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan de heer Beusker, namens initiatiefnemers Eneco Wind B.V., EnergieVoorVier U.A. en Winssen Wind Energie B.V. van Windpark Beuningen, van de overtredingen van het verbod op het opzettelijk doden van de hieronder in tabel 2 genoemde vogelsoorten (artikel 3.1, eerste lid, Wnb) en vleermuissoorten (artikel 3.5, eerste lid, Wnb). Dit in verband met de aanleg en in gebruik hebben van een windpark, ten zuiden van de dorpen Beuningen, Ewijk en Winssen, aan weerszijden van de A50. Het windpark wordt aan de noordzijde begrensd door de A73, het knooppunt Ewijk en de N322 (Maas en Waalweg). De opstelling bestaat uit een opstelling van vijf windturbines, zoals weergegeven in figuur 1 in bijlage 2.

De ontheffing geldt voor de volgende soort(en), verbodsbepaling(en) en wettelijke belang(en) zoals hieronder weergegeven in tabel 2.

Tabel 2: Soorten, verboden en belangen

Beschermde soort(en) Nederlandse en wetenschappelijke naam	Verboden handelingen	Belang ¹
Broedvogels		
Boerenzwaluw (<i>Hirundo rustica</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Boomklever (<i>Sitta europaea</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Boomkruiper (<i>Certhia brachydactyla</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Boomvalk (<i>Falco subbuteo</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Bosrietzanger (<i>Acrocephalus palustris</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Buizerd (<i>Buteo buteo</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Ekster (<i>Pica pica</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Gaai (<i>Garrulus glandarius</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Gele kwikstaart (<i>Motacilla flava</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

9 van 40

Gierzwaluw (<i>Apus apus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Grasmus (<i>Sylvia communis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Graspieper (<i>Anthus pratensis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Groene specht (<i>Picus viridis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Groenling (<i>Chloris chloris</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Grote bonte specht (<i>Dendrocopos major</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Havik (<i>Accipiter gentilis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Heggenmus (<i>Prunella modularis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Holenduif (<i>Columba oenas</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Houtduif (<i>Columba palumbus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
IJsvogel (<i>Alcedo atthis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Kauw (<i>Corvus monedula</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Kievit (<i>Vanellus vanellus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Kleine karekiet (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Kneu (<i>Linaria cannabina</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Koekoek (<i>Cuculus canorus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Koolmees (<i>Parus major</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Meerkoet (<i>Fulica atra</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Merel (<i>Turdus merula</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Nachtegaal (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Ooievaar (<i>Ciconia ciconia</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Patrijs (<i>Perdix perdix</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Pimpelmees (<i>Cyanistes caeruleus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Putter (<i>Carduelis carduelis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

10 van 40

Ringmus (<i>Passer montanus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Roek (<i>Corvus frugilegus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Roodborst (<i>Erithacus rubecula</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Roodborsttapuit (<i>Saxicola rubicola</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Sijs (<i>Spinus spinus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Slechtvalk (<i>Falco peregrinus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Sperwer (<i>Accipiter nisus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Spreeuw (<i>Sturnus vulgaris</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Tjiftjaf (<i>Phylloscopus collybita</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Torenvalk (<i>Falco tinnunculus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Turkse tortel (<i>Streptopelia decaocto</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Veldleeuwerik (<i>Alauda arvensis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Vink (<i>Fringilla coelebs</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Winterkoning (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Witgat (<i>Tringa ochropus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Witte kwikstaart (<i>Motacilla alba</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Wulp (<i>Numenius arquata</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Zanglijster (<i>Turdus philomelos</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Zwarte kraai (<i>Corvus corone</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Zwarte roodstaart (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Zwartkop (<i>Sylvia atricapilla</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

11 van 40

Niet-broedvogels		
Aalscholver (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Blauwe kiekendief (<i>Circus cyaneus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Blauwe reiger (<i>Ardea cinerea</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Fuut (<i>Podiceps cristatus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Grauwe gans (<i>Anser anser</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Grote Canadese gans (<i>Branta canadensis canadensis</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Grote gele kwikstaart (<i>Motacilla cinerea</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Grote zilverreiger (<i>Ardea alba</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Kleine mantelmeeuw (<i>Larus fuscus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Knobbelzwaan (<i>Cygnus olor</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Kokmeeuw (<i>Chroicocephalus ridibundus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Kolgans (<i>Anser albifrons</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Krakeend (<i>Mareca strepera</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Kuifeend (<i>Aythya fuligula</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Nijlgans (<i>Alopochen aegyptiaca</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Oeverloper (<i>Actitis hypoleucos</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Scholekster (<i>Haematopus ostralegus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Stormmeeuw (<i>Larus canus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Toendrarietgans (<i>Anser serrirostris</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Visdief (<i>Sterna hirundo</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Waterhoen (<i>Gallinula chloropus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Wilde eend (<i>Anas platyrhynchos</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Wintertaling (<i>Anas crecca</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Zilvermeeuw (<i>Larus argentatus</i>)	Het opzettelijk doden van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb)	A
Vleermuizen		

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

12 van 40

Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Het opzettelijk doden van vleermuizen (artikel 3.5 lid 1 Wnb)	B
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	Het opzettelijk doden van vleermuizen (artikel 3.5 lid 1 Wnb)	B
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)	Het opzettelijk doden van vleermuizen (artikel 3.5 lid 1 Wnb)	B
Rosse vleermuis (<i>Nyctalus noctula</i>)	Het opzettelijk doden van vleermuizen (artikel 3.5 lid 1 Wnb)	B

¹ Belangen:

- A. Vogelrichtlijn, artikel 3.3, lid 4, sub b1 en b4 Wnb,
  - o 1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.
- B. Habitatrichtlijn, artikel 3.8, lid 5, sub b1 en b3, Wnb,
  - o 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorwaarden/voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het plangebied, zoals aangegeven op figuur 1 en 2 in bijlage 2.
2. De ontheffing is geldig vanaf de datum van publicatie van het definitief besluit (begin van de aanlegfase) tot 31 december 2051 (einde van de gebruiksfase).
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en belangen, zoals weergegeven in tabel 2.
4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland, indien er verbodsbepalingen worden overtreden of beschermde soorten worden aangetroffen, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn, als er onverwachte negatieve effecten optreden van de activiteiten. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-017908.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

13 van 40

7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden moet melding worden gedaan van de startdatum van de werkzaamheden bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-017908.
9. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige^[1] op het gebied van de soorten, die bij de aanleg en gebruik van het windpark mogelijk negatief beïnvloed worden.
10. Een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding dient door de ontheffinghouder samen met de in voorschrift 8 genoemde startmelding te worden aangeleverd aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-017908. In de opdrachtbevestiging dient tenminste de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te staan.
11. De ecologisch deskundige dient alle bevindingen tijdens de ecologische begeleiding bij te houden in een logboek en heeft deze beschikbaar op de projectlocatie. Het logboek wordt door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de ecologische begeleiding aan de provincie Gelderland verstrekt, via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2020-017908. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd met duidelijke foto's, hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke soorten op welke locatie zijn waargenomen.

---

^[1] De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Specifieke voorschriften

12. Teneinde het jaarlijks aantal slachtoffers onder vleermuizen te minimaliseren, dienen de turbines voorzien te worden van een stilstandvoorziening. De stilstandvoorziening houdt in dat de draaisnelheid van de rotoren van de windturbines verlaagd wordt tot 1 rpm onder de volgende specifieke omstandigheden:
  - a) Uitsluitend in de periode tussen half maart tot 1 november en;
  - b) Tussen zonsondergang en zonsopkomst en;
  - c) Bij temperaturen hoger dan 10 graden en;
  - d) Bij windsnelheden lager dan of gelijk aan 5 m/s op ashoogte en;
  - e) Bij droog weer of lichte regen (< 3 mm/hr)

13. In de eerste drie jaar na de realisatie van de windturbines zal de activiteit en migratie van vleermuizen gemonitord worden middels batdetectors met opnamefunctie op gondelhoogte. Naar aanleiding van de uitkomsten van deze monitoring kan de stilstandvoorziening worden herzien of verder gespecificeerd.

14. De nadere uitwerking van de monitoring wordt beschreven in een monitoringsprotocol, dat voorafgaande aan de start van de exploitatie aan de provincie Gelderland ter goedkeuring wordt overlegd. De resultaten van de monitoring worden na afloop van de monitoringsperiode gedeeld met het bevoegd gezag.

15. De aanleg van het windpark dient buiten het broedseizoen van vogels (1 maart-half augustus) plaats te vinden.

16. Als er toch in het broedseizoen gewerkt wordt, in verband met voorbereidende werkzaamheden, dient er eerst een veldcheck uitgevoerd te worden en zal, voorafgaand aan het broedseizoen het gebied ongeschikt worden gemaakt (kort maaien van de aanwezige vegetatie) om te voorkomen dat er alsnog vogels tot broeden komen. Tijdens de aanlegfase dient er volgens een ecologisch werkprotocol gewerkt worden.

17. De werkzaamheden starten niet eerder dan nadat door een ecologisch deskundige¹ vooraf in het veld een controle is uitgevoerd, waaruit blijkt dat er geen nesten in gebruik zijn of andere beschermde soorten in het plangebied gedood en/of verstoord kunnen worden.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

15 van 40

BEOORDELING**Project***In de aanvraag beschreven project*

De ontheffing wordt aangevraagd in verband met de aanleg en ingebruikname van het Windpark Beuningen met vijf windturbines ten zuiden van Beuningen, Ewijk en Winssen. Het geplande windpark ligt in de gemeente Beuningen aan weerszijden van de A50 en wordt aan de noordzijde begrensd door de A73, het knooppunt Ewijk en de N322 (Maas en Waalweg).

De voorgestelde opstelling bestaat uit vijf windturbines in één lijn met bijbehorende kraanopstelplaatsen en (deels tijdelijke) toegangswegen (figuur 1, Bijlage 2). De lengte van de opstelling is circa 4 km, waarbij turbine 1 (de meest westelijke turbine) en turbine 2 ca. 550 meter uit elkaar staan, turbine 2 en 3 ca. 1500 meter en turbine 3, 4 en 5 elk ca 1000 meter uit elkaar staan. De rotordiameter en ashoopte bedragen maximaal resp. 180 en 170 meter. Het plangebied en de omgeving van het plangebied worden gekenmerkt als agrarisch gebied met vooral grasland (figuur 1 en 2, Bijlage 2).

De aanvraag betreft de bouw en het gebruik van het windpark en behelst het volgende:

- vijf windturbines met elk drie bladen per rotor;
- vijf windturbinefundamenten;
- aanvoer- en onderhoudswegen;
- per windturbine een kraanopstelplaats, inclusief eventueel benodigde hulpconstructies (damwand/kering);
- een inkoopstation/transformatorstation;
- windmolenparkbekabeling, die is verbonden met het inkoopstation;
- de exploitatie van het windpark.

Voor de plaatsing van de windturbines zullen gronden worden vergraven, toegangswegen en kraanopstelplaatsen worden aangelegd.

De 5 windturbines worden, bij uitvoering van het voorkeursalternatief, geplaatst op de volgende coördinaten:

Nummer	X-coördinaat	Y-coördinaat
Windturbine-1	175.324	430.942
Windturbine-2	175.797	430.681
Windturbine-3	177.247	429.618
Windturbine-4	178.146	429.318
Windturbine-5	179.060	429.016

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

16 van 40

De afmetingen van de windturbines staan nog niet definitief vast, maar zitten in de volgende ranges:

Onderdeel	Hoogte (meter vanaf maaiveldhoogte)
Ashoogte boven maaiveld	140-170 m
Rotordiameter	150-180 m
Tiphoogte (ashoogte + halve rotordiameter; boven maaiveld)	215-245 m
Tiplaagte (ashoogte minus halve rotordiameter boven maaiveld)	50-95 m
Onderlinge afstand	Ca. 550 meter tussen resp. WT1 en 2, 1500 meter tussen WT2 en 3 en ca. 1000 meter tussen resp. WT3, WT4 en WT5.
Afstand tussen de wieken	Ca. 350 meter tussen resp. WT 1 en 2, ca. 1300 meter tussen WT 2 en 3 en ca. 800 meter tussen WT3, WT4 en WT5.

Onderzoek*In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het natuuronderzoek*

Het natuuronderzoek soortenbescherming, voor soorten excl. vogels en vleermuizen, is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten van flora, ongewervelden, amfibieën, vissen, reptielen en grondgebonden zoogdieren, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie. Het veldbezoek is afgelegd op 19 augustus 2019. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat. Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van "expert judgement" nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

Vogelonderzoek

Het uitgevoerde vogelonderzoek is gericht geweest op het in beeld brengen van mogelijke verstoring en sterfte van:

1. Jaarrond beschermde nesten van vogels.
2. Broedvogels in en rondom het plangebied.
3. Niet-broedvogels die over het plangebied vliegen.

Voor de vogels zijn conform de werkwijze van Stelsel Natuur en Landschap (SNL) vijf veldrondes uitgevoerd met één waarnemer per ronde in de periode van maart t/m juni 2020. Binnen deze periode zijn vrijwel alle broedvogels actief op zoek naar een partner en daardoor goed te monitoren.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

17 van 40

Het aantal veldrondes is nodig omdat verschillende soorten op verschillende momenten in het seizoen het actiefst zijn en daardoor de aantallen goed inzichtelijk gemaakt kunnen worden. Tevens is op deze manier bepaald of in het plangebied jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn, die tijdens de aanlegfase van het windpark verloren kunnen gaan.

Ten behoeve van informatieverzameling over niet-broedvogels (trekvogels en watervogels), die over het gebied heen vliegen, zijn vijf wintertellingen in de periode oktober 2019 tot en met februari 2020 uitgevoerd, samen met gegevens uit literatuur en verspreidingsgegevens, waarbij getoetst wordt aan de staat van instandhouding met behulp van het “1%-criterium”. Met behulp van deze analyse is bepaald of een significante verstoring op jaarrond beschermde nesten, broedvogels en/of niet-broedvogels optreedt.

Vleermuisonderzoek

Het uitgevoerde vleermuisonderzoek is gericht geweest op het in beeld brengen van mogelijke verstoring en sterfte van:

1. Vaste rust- en voortplantingsplaatsen van vleermuizen.
2. Foeragerende vleermuizen en vleermuizen langs een vliegroute.
3. Trekkende vleermuizen.

Voor het onderzoek naar vleermuizen zijn in de periode augustus 2019 t/m juli 2020 in totaal acht veldbezoeken uitgevoerd met twee waarnemers. In de periode half mei tot half juli is in beeld gebracht in hoeverre het plangebied gebruikt wordt door vleermuizen om te foerageren. In de periode half augustus tot eind september kan de functie van het plangebied voor onder andere doortrekkende ruige dwergvleermuizen aangetoond worden. Daarnaast is voornamelijk gefocust op vliegroutes van vleermuizen en foeragerende individuen. De inventarisatiemethode is uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie 2017). Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. De veldbezoeken zijn in de avonduren uitgevoerd.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van professionele batdetectors met opnamemogelijkheid (Elekon Batlogger M).

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

In de ecologische toetsing zijn door Econsultancy (in het rapport “*Rapportage natuuronderzoek soortenbescherming Windpark Beuningen te Beuningen, Econsultancy, rapportnummer 10516.001, 2 december 2020*”) de effecten op beschermde soorten beschreven van het voorgenomen Windpark Beuningen in de gemeente Beuningen. Daarbij worden de effecten in de aanlegfase en de gebruiksfase onderscheiden.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

18 van 40

In de aanvraag beschreven factoren die effecten kunnen veroorzaken

In de aanvraag worden de volgende factoren genoemd die effecten kunnen veroorzaken:

- verstoring door de aanwezigheid en beweging van personeel en materieel;
- tijdelijke onbereikbaarheid van leefgebied (door aanleg toegangswegen, opstelplaatsen, materiaalopslag en dergelijke);
- oppervlakteverlies van het (potentiële) leefgebied als gevolg van de plaatsing van de windturbines met bijbehorende voorzieningen;
- verstoring door geluid, licht en trillingen;
- barrièrewerking als gevolg van de fysieke aanwezigheid van draaiende molens;
- sterfte van vogels en vleermuizen door aanvaringen met de windturbines.

1%-criterium

Het “1%-criterium”, de waarde van 1% van de natuurlijke mortaliteit van een soort, is een eerste maatstaaf om te bepalen of de sterfte van dieren een significant negatief effect kan hebben op de staat van instandhouding van een soort, of dat het aantal slachtoffers zodanig laag is dat het als ‘verwaarloosbaar’ gezien kan worden en binnen de marge van natuurlijke sterfte valt. Het Europese Hof van Justitie heeft het onderschreven als geaccepteerde methode voor windparken. Volgens dit criterium moet een lagere mortaliteit dan 1% van de totale jaarlijkse sterfte van de betrokken populatie (gemiddelde waarde) als acceptabele hoeveelheid worden beschouwd. Het overschrijden van het 1%-criterium door de voorgenomen plannen betekent niet per definitie dat er een significant negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van een soort optreedt. Wel betekent het dat nader getoetst zal moeten worden hoe de betrokken populatie zich zal ontwikkelen in aantallen om hier een conclusie over te kunnen trekken.

Aanlegfase*Effecten op flora, ongewervelden, amfibieën, vissen, reptielen en grondgebonden zoogdieren*

Uit het ecologisch onderzoek (“*Rapportage natuuronderzoek soortenbescherming Windpark Beuningen te Beuningen, Econsultancy, rapportnummer 10516.001, 2 december 2020*”) komt naar voren dat effecten op beschermde soorten van flora, ongewervelden, amfibieën, vissen en reptielen tijdens de aanlegfase zijn uitgesloten, omdat deze beschermde soorten niet in (de ruime omgeving van) de geplande bouwlocaties voorkomen. Ook zijn de bouwlocaties niet geschikt voor grondgebonden zoogdieren als kleine marterachtigen, bever en steenmarter. De locaties waar de turbines gepland zijn, bestaan geheel uit intensief gebruikte agrarische percelen (vooral grasland) en bieden vanwege de hoge maai- en bemestingsfrequentie geen potentie voor vaste rust- en verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

19 van 40

Als foerageergebied is de onderzoekslocatie potentieel geschikt als foerageergebied voor de das, maar het gaat hier om een zoekgebied van minimaal 500 ha, waarvan er in de aanlegfase maximaal 5 ha tijdelijk ongeschikt zal zijn. Na de realisatie van de windturbines zal het gebied weer geschikt zijn als foerageergebied voor de das. Negatieve effecten ten aanzien van de das zijn tijdens en na de aanlegfase uitgesloten.

Effecten van de aanlegfase op vogels

In het plangebied komen diverse vogelsoorten voor, maar er zijn geen broedplaatsen aanwezig in de nabijheid van de geplande windturbines:

- In het plangebied zelf zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen. Nesten van deze soorten komen uitsluitend buiten het plangebied in bomen en/of gebouwen voor. Ten behoeve van de aanleg van het windpark worden geen gebouwen gesloopt of bomen gekapt. Bovendien gaat er ook geen essentieel foerageergebied voor deze soorten verloren.
- Voor overige vogels die in het plangebied en omgeving broeden zijn effecten in de aanlegfase met gepaste preventieve maatregelen (door niet te bouwen in het broedseizoen) goed te voorkomen. Van belang om te constateren is dat het plangebied op dit moment bestaat uit intensief gebruikte agrarische percelen die een tot meerdere malen per maand bewerkt worden, in de vorm van bemesten, maaien, oogsten etc., dus de aanwezigheid van nestlocaties is met grote zekerheid uit te sluiten.

Wanneer er buiten het broedseizoen (de periode half maart tot half augustus) wordt gewerkt, zijn er tijdens de aanleg van het windpark geen effecten op verblijfplaatsen van vogels. Als er toch in het broedseizoen gewerkt moet worden, wordt er eerst een veldcheck uitgevoerd en zal, voorafgaand aan het broedseizoen het gebied ongeschikt worden gemaakt (kort maaien van de aanwezige vegetatie) om te voorkomen dat er alsnog vogels tot broeden komen. Tijdens de aanlegfase zal er volgens een ecologisch werkprotocol gewerkt worden.

Effecten van de aanlegfase op vleermuizen

Voor de windturbines hoeven geen gebouwen te worden gesloopt of bomen te worden gekapt, zodat er geen verblijfplaatsen van vleermuizen verdwijnen. Gezien de afstand van de turbines is verstoring van verblijfplaatsen door trillingen of verlichting uitgesloten. Bouw vindt overdag plaats wanneer vleermuizen rusten, zodat ook dan geen verstoring plaatsvindt.

Geconcludeerd wordt dat er tijdens de aanlegfase geen verbodsbepalingen van de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb worden overtreden.

Tijdens de aanlegwerkzaamheden dient de zorgplicht in acht te worden genomen.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

20 van 40

Gebruiksfase

Tijdens de gebruiksfase kunnen er effecten optreden in de vorm verstoring, barrièrewerking en aanvaringslachtoffers als gevolg het draaien van de rotorbladen. Er treden enkel effecten op ten aanzien van vogels en vleermuizen, aangezien andere beschermde soortengroepen in het plangebied niet voorkomen, anders dan soorten waarvoor provinciale vrijstelling van toepassing is in het kader van ruimtelijke ingrepen.

Verstoring

Ten gevolge van het geluid, de verlichting, de beweging en/of de fysieke aanwezigheid van (draaiende) windturbines kan de kwaliteit van het leefgebied van vogels aangetast worden. Gezien de nabije ligging van enerzijds de drukke A50 in het midden van het plangebied en van resp. de A73 en N322 ten noorden van het plangebied wordt het versturende geluidseffect van deze (snel)wegen veel groter geacht dan het geluidseffect van de windturbines tijdens de gebruiksfase. Dit betekent dat ervan uitgegaan wordt dat de windturbines niet tot extra geluidsoverlast voor de aanwezige dieren zullen leiden.

Een effect op vogels en vleermuizen als gevolg van objectverlichting op de windturbines kan worden uitgesloten, aangezien volgens onderzoek¹ bij andere verlichte objecten als vuurtorens, zendmasten en windturbines een negatief effect van verlichting op vogels niet kon worden waargenomen. Uit beschikbare onderzoeken en kennis komt naar voren dat luchtvaartverlichting op windturbines ook niet leidt tot extra risico's voor vleermuizen. Er is daarom geen sprake van verstoring van vogels en vleermuizen als gevolg van licht en geluid.

De effecten van beweging en fysieke aanwezigheid van de turbines voor vogels en vleermuizen zullen zich meer uiten in de vorm van barrièrewerking en aanvaringslachtoffers. Deze aspecten worden hieronder behandeld.

Barrièrewerking

Vogels

In algemene zin is er sprake van een effectieve barrière als vogels door een windparkopstelling hun voedsel- of rustgebied niet of moeilijk kunnen bereiken. In de natuurtoets (*"Rapportage natuuronderzoek soortenbescherming Windpark Beuningen te Beuningen, Econsultancy, rapportnummer 10516.001, 2 december 2020"*) wordt geconcludeerd dat er voldoende ruimte voor vogels overblijft tussen de windturbines om er ongehinderd onder (minimaal 50 meter hoogte) of doorheen te vliegen. Tussen resp. turbine 1 en 2 is de ruimte ca. 550 meter waarbij er minimaal 350 meter overblijft om door het denkbeeldige (lege) vlak heen te vliegen. De "doorvliegruimte" tussen turbine 2 en 3 is ca. 1300 meter en tussen turbine 3, 4 en 5 telkens ca. 800 meter.

---

¹ Lensink & Dirksen 1998, Lensink & van de Valk, 2010 en Lensink & van der Valk, 2013.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

21 van 40

Het geeft aan dat de mate van omvliegen als gevolg van de windturbines gering zal zijn, zodat vogels zonder extra energetische uitgaven toch heen en weer kunnen vliegen tussen rustgebied en foerageergebieden. Een negatief effect van barrièrewerking als gevolg van het gebruik van de windturbines wordt dan ook uitgesloten.

Vleermuizen

Gezien de relatief grote afstand tussen de turbines en de hoge rotorhoogte is er voor vleermuizen niet echt sprake van een barrièrewerking. Aan weerszijden van de Betenlaan staat een bomenrij met een houtwal. Te verwachten is dat deze bomenrij door vleermuizen wordt gebruikt als vlieg- en foerageerroute. Het is echter gezien de hoogte van deze bomenrij (ca. 10-15 meter) niet te verwachten dat de daar geplande windmolen een barrière vormt voor vleermuizen, omdat de tiplaaft ca. 50 meter bedraagt. Het effect zal zich eerder vertalen in een hoger aantal aanvaringslachtoffers. Dat effect wordt in de volgende paragraaf (aanvaringslachtoffers) behandeld.

Aanvaringslachtoffers

Uit de Natuurtoets blijkt dat er tijdens de gebruiksfase aanvaringslachtoffers onder vogels en vleermuizen kunnen optreden. Dit betreft een overtreding van artikel 3.1 lid 1 van de Wnb (doden van soorten van de Vogelrichtlijn) en art. 3.5 lid 1 van de Wnb (doden van Habitatrichtlijnsoorten) en hiervoor is een ontheffing vereist.

Voor de te plaatsen turbines geldt dat de hoge ashoogte leidt tot relatief veel ruimte onder de rotorbladen, te weten minimaal ca. 50 meter. Hierdoor vinden veel lokale vliegbewegingen, zoals van broedvogels, plaats onder het rotoroppervlak. De turbines staan op een relatief grote afstand uit elkaar, waardoor vogels en vleermuizen makkelijker 'tussen' de turbines door kunnen vliegen. Ook dit leidt tot een relatief laag aantal slachtoffers.

Seizoenstrek vindt over het algemeen plaats op hoogten boven 150 meter, maar bij tegenwind vliegt, met name overdag, een groot deel van de vogels op lagere hoogte (beneden 100 meter) (Buurma et al. 1986, Lensink et al. 2002 uit Jonkvorst et al., 2016). Van gestuwde trek, die zich in Nederland vooral langs grotere wateren afspeelt, is geen sprake in het plangebied. In het plangebied vindt eventuele trek meer plaats over een breed front. Hierdoor neemt het risico op aanvaringslachtoffers af.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

22 van 40

Aanvaringslachtoffers vogels

Op basis van deskundigenoordeel wordt voor het plangebied en omgeving van Windpark Beuningen een aantal vogelslachtoffers per windturbine aangehouden van 20 per jaar (*“Rapportage natuuronderzoek soortenbescherming Windpark Beuningen te Beuningen, Econsultancy, rapportnummer 10516.001, 2 december 2020”*). Dat betekent voor een windpark van 5 turbines dat er ongeveer 100 vogelslachtoffers per jaar zullen vallen. Op basis van het aantal waarnemingen in het veld, de locatie van de waarnemingen en het gedrag, is een inschatting gemaakt van het aantal aanvaringslachtoffers in de gebruiksfase. Voor 41 vogelsoorten is bepaald dat er potentieel meer dan incidentele sterfte (meer dan één slachtoffer per jaar) plaats kan vinden. Voor de andere soorten die waargenomen zijn, worden minder dan 1 slachtoffer per jaar verwacht en die hoeveelheid wordt gezien als incidentele sterfte, mits deze incidentele sterfte verwijderd blijft van de 1% extra mortaliteit.

Bovenstaande inschatting van 20 vogelslachtoffers per turbine betreft een worst-case-scenario, maar het werkelijk aantal jaarlijkse slachtoffers ligt waarschijnlijk een stuk lager. Dit wordt mede veroorzaakt door de achtergrondverlichting van de A73, de A50 en de N322, waardoor de windturbines 's nachts (beperkt) zichtbaar zijn. Het gaat bij aanvaringen vooral om vogels die onbekend zijn met de omgeving, zoals vogels op seizoenstrek of onervaren jonge vogels in de nazomer.

Hieronder wordt toegelicht welke sterfte er verwacht wordt onder lokale vogels (broedvogels) en niet-lokale vogels (niet-broedvogels).

Sterfte onder lokale vogels

Vijfenvijftig van de in totaal van de 80 vogelsoorten (tabel 2), waarvoor een ontheffing wordt aangevraagd hebben (in een bepaalde periode van het jaar) een duidelijke binding met (de omgeving van) het plangebied. Voor 34 van deze 55 soorten wordt de jaarlijkse sterfte geraamd op één of meer slachtoffers in Windpark Beuningen (zie onderstaande tabel 3). Voor deze soorten is hieronder het mogelijke effect van de voorziene sterfte op de gunstige staat van instandhouding (GSVI) van de betreffende populaties nader onderbouwd. Met name de combinatie van een lage 1%-mortaliteitsnorm, met een relatief hoog aantal aanvaringslachtoffers en een matige of slechte staat van instandhouding, zou kunnen leiden tot een onaanvaardbare situatie ten aanzien van de staat van instandhouding.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

23 van 40

Tabel 3: Vogelsoorten met binding met het plangebied voor Windpark Beuningen en 1%-mortaliteitsnorm. Populatiegrootte overgenomen uit Vogelatlas (2013-2015); Staat van instandhouding overgenomen van SOVON.nl 2019. Sterftecijfers ontleent aan BTO Birds facts (2019).

Soort	Populatie-grootte NL	1%-mortaliteits-norm	Maximale aanvaringsslachtoffers per jaar	Staat van instandhouding (SVI)
Boerenzwaluw	210.000	1.315	1	Gunstig
Boomklever	62.000	302	1 – 2	Gunstig
Boomkruiper	120.000	588	1	Gunstig
Buizerd	10.000	10	1 – 2	Gunstig
Ekster	45.000	140	1 – 2	Gunstig
Gaai	45.000	185	1 – 2	Gunstig
Gele kwikstaart	40.000	187	1	Matig ongunstig
Gierzwaluw	40.000	79	1	Gunstig
Grasmus	150.000	914	1	Gunstig
Graspieper	80.000	366	1 – 2	Matig ongunstig
Groenling	65.000	362	1	Gunstig
Houtduif	250.000	983	1 – 2	Gunstig
Kauw	70.000	413	1 – 2	Gunstig
Kievit	250.000	738	1 – 2	Matig ongunstig
Koolmees	375.000	1.718	1 – 2	Gunstig
Meerkoet	180.000	538	1 – 2	Gunstig
Merel	650.000	2.275	1 – 2	Gunstig
Ooievaar	1050	8	1	Gunstig
Pimpelmees	250.000	1.170	1 – 2	Gunstig
Putter	35.000	220	1 – 2	Gunstig
Roek	48.000	101	1	Matig ongunstig
Roodborsttapuit	15.000	93	1	Gunstig
Sperwer	3.000	9	1	Gunstig
Spreeuw	450.000	1.409	1 – 2	Gunstig
Tjiftjaf	700.000	3.780	1 – 2	Gunstig
Turkse tortel	110.000	394	1 – 2	Gunstig
Veldleeuwerik	70.000	341	1 – 2	Matig ongunstig
Vink	800.000	3.288	1 – 2	Gunstig
Winterkoning	800.000	5.448	1 – 2	Gunstig
Witte kwikstaart	140.000	721	1 – 2	Matig ongunstig
Wulp	110.000	290	1	Gunstig
Zanglijster	110.000	481	1 – 2	Gunstig
Zwarte kraai	60.000	288	1 – 2	Gunstig
Zwartkop	640.000	3610	1	Gunstig

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er drie soorten zijn met een relatief lage 1% mortaliteitsnorm (buizerd, sperwer en ooievaar), maar deze drie soorten hebben minder aanvaringen dan de 1% mortaliteitsnorm en kennen een gunstige SVI.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

24 van 40

De soorten met een matig gunstige SVI (de lichtbruine cellen) kennen een aantal aanvaringsslachtoffers dat minimaal een factor 100 onder de 1% mortaliteitsnorm ligt.

Dit betekent dat voor alle lokale soorten geldt dat de additionele sterfte veroorzaakt door Windpark Beuningen gezien kan worden als beperkt, die niet zal leiden tot een negatief effect op de GSVI van de desbetreffende populatie.

Sterfte onder niet-lokale vogels

Vijfentwintig van de in totaal van de 80 vogelsoorten (tabel 2), waarvoor een ontheffing wordt aangevraagd, hebben geen duidelijke binding met (de omgeving van) het plangebied. Voor 7 van deze 25 soorten wordt de jaarlijkse sterfte geraamd op één of meer slachtoffers in Windpark Beuningen (zie onderstaande tabel). Voor deze soorten is hieronder het mogelijke effect van de voorziene sterfte op de gunstige SVI van de betreffende populaties nader onderbouwd. Met name de combinatie van een lage 1%-mortaliteitsnorm, met een relatief hoog aantal aanvaringsslachtoffers en een matige of slechte staat van instandhouding, zou kunnen leiden tot een onaanvaardbare situatie ten aanzien van aanvaringsslachtoffers.

Tabel 4: Vogelsoorten zonder binding met het plangebied (niet-broedvogels) voor Windpark Beuningen en 1%-mortaliteitsnorm. Populatiegrootte overgenomen uit Vogelatlas (2013-2015); Staat van instandhouding gebaseerd op SOVON.nl 2019. Sterftecijfers ontleent aan BTO Birds facts (2019).

Soort	Populatiegrootte NL	1%-mortaliteitsnorm	Maximale aanvaringsslachtoffers per jaar	Staat van instandhouding
Grauwe gans	580.000	986	1 – 2	Gunstig
Grote Canadese gans	9000	65	1	Gunstig
Knobbelzwaan	46.000	69	1	Gunstig
Kokmeeuw	105.000	105	1 – 2	Gunstig
Kolgans	970.000	2.677	14	Gunstig
Scholekster	190.000	228	1	Zeer ongunstig
Wilde eend	500.000	1.865	1 – 2	Gunstig

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

25 van 40

Uit bovenstaande tabel 4 kan worden afgeleid dat voor de vogelsoorten met een geschat aantal aanvaringsslachtoffers van 1 of meer, het geschatte maximum slachtoffers met minimaal een factor van ca. 200 onder de 1% mortaliteitsnorm blijft. De meest kritische soort met een zeer ongunstige SVI, namelijk de scholekster, blijft met een factor van ruim 200 onder de 1% norm. Dit betekent dat voor alle niet-lokale soorten geldt dat de additionele sterfte veroorzaakt door Windpark Beuningen gezien kan worden als een kleine hoeveelheid, die niet zal leiden tot een negatief effect op de GSVI van de desbetreffende populatie.

Aanvaringsslachtoffers vleermuizen

In het vleermuisonderzoek in 2019/2020 zijn 8 onderzoeksrondes gelopen. Het betreft hier vooral vleermuizen, die waargenomen zijn tijdens het foerageren of het volgen van een vliegroute. Er zijn geen verblijfplaatsen in het plangebied aangetroffen.

Er is een groot verschil in aantal aanvaringsslachtoffers tussen soorten. Dit is naast de afhankelijkheid van het aantal waarnemingen per soort, ook afhankelijk van het (foerageer)gedrag van de betreffende soort. De gewone grootoorvleermuis, meervleermuis en watervleermuis zijn soorten die relatief laag bij de grond foerageren en niet op rotorhoogte vliegen. Derhalve zijn deze soorten niet meegenomen in de berekeningen van het aantal aanvaringsslachtoffers en wordt voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd. De rosse vleermuis vliegt vaker op rotorhoogte en wordt ook eerder als aanvaringsslachtoffer waargenomen (Rydell *et al.*, 2014).

Tabel 5: Aantal opnamen van vleermuizen in het plangebied gedurende de 8 bezoeken in 2019 en 2020 en een overzicht van de functies van de waarnemingen.

Waargenomen soorten	Aantal waarnemingen	Foerageergebied	Vliegroute	Migratie
Gewone dwergvleermuis	244	X	X	
Ruige dwergvleermuis	124	X	X	X
Laatvlieger	20	X	X	
Rosse vleermuis	116	X	X	X
Gewone grootoorvleermuis	16	X	X	
Watervleermuis	4	X	X	
Meervleermuis	4	X	X	X

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

26 van 40

In onderstaande tabel 6 is een inschatting gemaakt van het aantal aanvaringsslachtoffers voor het windpark (5 turbines) verdeeld over de verschillende vleermuissoorten en vergeleken met de 1%-mortaliteitswaarde.

Tabel 6: Raming van het aantal aanvaringsslachtoffers onder vleermuizen en een vergelijking met de 1%-mortaliteitsnorm.

Soort	Aantal waarnemingen	Aantal slachtoffers per soort (afgerond) bij uitgangspunt van 25 slachtoffers/jaar*	1%-mortaliteitsnorm
Gewone dwergvleermuis	244	17	51
Ruige dwergvleermuis	124	5	28
Laatvlieger	20	1	3
Rosse vleermuis	116	2	2

* Op basis van jaarlijks 5 slachtoffers per turbine. Deze inschatting is gebaseerd op de (internationale) literatuur, een vergelijking met andere windparken en expert judgement.

De resultaten laten zien dat de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger niet in het geding is, omdat de berekende mortaliteit als gevolg van aanvaring met de turbines ver verwijderd blijft van de 1%-mortaliteit voor de totale populatie in een straal van 30 kilometer rond de geplande turbines.

Voor de rosse vleermuis ligt de berekende mortaliteit van 2 exemplaren per jaar dicht bij de 1%-mortaliteit (2,49 exemplaren, afgerond 2). Rekening houdend met de extra slachtoffers bij cumulatie van slachtoffers bij andere windparken (de parken die wel vergund zijn, maar nog niet gerealiseerd), ligt het aantal slachtoffers van de rosse vleermuis dichtbij of net over de 1% extra mortaliteit. Voor deze soort worden mitigerende maatregelen genomen, die ook voor de andere soorten vleermuizen ten goede zullen komen.

Stilstandvoorziening

Om slachtoffers onder vleermuizen zoveel mogelijk te reduceren, stelt initiatiefnemer voor om een stilstandvoorziening toe te passen. Initiatiefnemer stelt voor om in de eerste 3 jaar een standaard-algoritme voor de stilstandvoorziening voor vleermuizen toe te passen en daarna toe te werken naar een locatiespecifiek algoritme. Dat algoritme wordt in overleg met de provincie bepaald, nadat eerst drie jaar is gemonitord met batdetectors met een opnamefunctie op gondelhoogte, zodat specifiek kan worden bepaald welke omstandigheden (perioden/tijden) doelgericht en effectief zijn voor het verder beperken van slachtoffers op de specifieke locatie en onder de betreffende specifieke soorten.

Cumulatie

Om de cumulatieve effecten van de realisatie van windparken op de aanvaringsslachtoffers te toetsen, zijn de effecten van geplande, maar niet gerealiseerde projecten ten tijde van het opstellen van de ecologische toetsing bekeken worden. Er is gecumuleerd worden met alle windprojecten binnen een zone van 30 kilometer.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

27 van 40

Het gaat dan enkel om het aantal gecumuleerde aanvaringslachtoffers onder vogels en vleermuizen, omdat andere effecten (zoals verstoring of barrièrewerking) geen cumulerend effect hebben.

Voor vleermuizen is de cumulatietoets niet relevant, omdat voor Windpark Beuningen een stilstandvoorziening zal worden toegepast, waardoor de uitkomst van een cumulatietoets geen effect zal hebben op het al dan niet toepassen van deze stilstandvoorziening.

Het aantal aanvaringslachtoffers van vogels in projecten waarmee gecumuleerd is, ligt voor enkele soorten iets hoger dan gevonden is voor enkel Windpark Beuningen. Dit is het geval voor de kolgans, stormmeeuw, kokmeeuw, wilde eend en Kievit. Voor geen van deze (of andere) soorten wordt echter de 1%-mortaliteitsnorm benaderd, zodat voor deze soorten geen extra maatregelen nodig zijn.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

In de aanvraag zijn geen preventieve maatregelen opgenomen om effecten op vogels en vleermuizen te voorkomen, behalve het voornemen om de aanleg van het windpark buiten het broedseizoen aan te leggen.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt is van een gedragscode voor aanleg en inwerking hebben van windmolens.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen

Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag genoemd welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier. Er is ontheffing aangevraagd voor de soorten, verboden en belangen zoals opgenomen in tabel 2.

*Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek*Vogels

Wij kunnen instemmen met de conclusies uit het onderzoeksrapport van Econsultancy ("Rapportage natuuronderzoek soortenbescherming Windpark Beuningen te Beuningen, Econsultancy, rapportnummer 10516.001, 2 december 2020") dat er voor 41 vogelsoorten sprake is van een jaarlijkse sterfte van 1 of meer exemplaren als gevolg van aanvaringen met de turbines en dat daarvoor ontheffing moet worden aangevraagd. In de natuurtoets is de toetsing van het aanvaringsrisico ten opzichte van de 1%-mortaliteitsnorm op een adequate wijze uitgevoerd.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

28 van 40

Vleermuizen

Uit het vleermuizenonderzoek blijkt dat het gebied wordt gebruikt ten behoeve van vliegroutes en foerageergebied voor een zevental soorten vleermuizen. Er zijn geen verblijfplaatsen waargenomen ter plekke van de te plaatsen windturbines, zodat de vliegroutes van verblijfplaats naar foerageergebieden niet dicht bij de windturbines lopen. We kunnen instemmen met de constatering dat bij voorbaat al gesteld kan worden, dat de in het plangebied waargenomen laatvlieger en gewone grootoorvleermuis, meervleermuis en watervleermuis weinig aanvaringsrisico lopen vanwege respectievelijk de geringe aanwezigheid in het plangebied en het beperkt aanwezig zijn in de risicozone rond de windmolens. De gewone en de ruige dwergvleermuis en de rosse vleermuis komen meer frequent voor in de risicozones.

Bij de inventarisatie van de aanwezige vleermuizen is bewust afgeweken van het zogenaamde vleermuisprotocol (Netwerk Groene Bureaus, 2017), omdat bij de inventarisatie van vleermuizen in geplande windparken de nadruk niet zozeer ligt bij het vinden van verblijfplaatsen, maar meer op het inventariseren van de aanwezige soorten en aantallen per soort. Ook ligt bij windparken de nadruk meer op inventarisaties in de (na)zomer dan in het voorjaar, waar het protocol vanuit gaat. Wij zijn het eens met deze verlegging van de nadruk van het onderzoek.

Andere bevredigende oplossing*In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen*

Het plaatsen van windturbines in Windpark Beuningen, maar ook elders in Nederland, zal leiden tot verstoring, doden en/of verwonden van beschermde diersoorten (vogels en/of vleermuizen) gezien het brede voorkomen van soorten. Dit blijkt onder meer uit de Nationale Windmolenrisicokaart voor vogels van Vogelbescherming Nederland, aangezien er geen locaties zijn waar geen vogelsoorten voorkomen. Locaties kennen wel variatie in aanwezigheid van soorten, waardoor per locatie andere soorten risico lopen in aanvaring te komen met een windturbine. De voorziene locatie van het Windpark Beuningen kent een relatief lage dichtheid van vogel- en vleermuissoorten.

Op basis van voorgenoemde redenen wordt geconcludeerd, dat er geen reden is om aan te nemen dat er realistische alternatieven beschikbaar zijn voor het project met aanmerkelijke voordelen, of dat het project grotere nadelen kent ten opzichte van alternatieven, vanuit het oogpunt van het optreden van aanvaringslachtoffers onder vogels of vleermuizen en de effecten op de gunstige staat van instandhouding als gevolg hiervan.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Alternatieven zijn uiteindelijk minder aantrekkelijk geacht vanwege negatieve effecten op vogels en vleermuizen en zijn daardoor komen te vervallen.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

29 van 40

Conclusie

In de CombiMER Windpark Beuningen heeft een integrale afweging van alternatieven plaatsgevonden. Wij kunnen ons vinden in het voorgestelde alternatief van de opstelling van vijf windmolens in het plangebied als gekozen oplossing, omdat deze opstelling in elk geval de mogelijkheden voor vogels en vleermuizen om tussen de windturbines door te vliegen, optimaliseert ten opzichte van het alternatief dat de turbines dichter bij elkaar worden geplaatst. De locatie van het Windpark Beuningen, is ook in de Windvisie van Provincie Gelderland aangegeven als geschikt zoekgebied.

Belang

In de aanvraag wordt aangegeven dat voor het overtreden van de verbodsbepalingen als bedoeld in artikel 3.1, lid 1 en 3.5, lid 1 Wnb, verband houden met de volgende belangen, als bedoeld in artikel 3.3, lid 4, sub b onder 1 Wnb en artikel 3.8, lid 5, sub b onder 3 Wnb.

Het doel van het project is het bouwen en exploiteren van windturbines om daarmee een bijdrage te leveren aan de Nederlandse doelstelling om in 2023 te streven naar 16% energie uit hernieuwbare bronnen. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan de beperking van klimaatverandering. Klimaatverandering op haar beurt heeft een grote impact op flora en fauna en uiteindelijk ook op de openbare veiligheid (via duurzame watervoorziening) en volksgezondheid (zoals een toenemende kans op extreem weer). Klimaatverandering betekent ook grotere beperkingen aan het gebruik van koelwater voor de gangbare energieproductie. De bestendigheid van de elektriciteitsproductie - en daarmee ook de openbare veiligheid - kan bij voortzetting van de gangbare energieproductie in het geding komen. De (grootschalige) toepassing van hernieuwbare energie kent deze nadelen niet. Vandaar dat de realisatie van het Windpark Beuningen in de gemeente Beuningen kan plaatsvinden onder het belang "volksgezondheid of openbare veiligheid". Daarnaast geldt dat door het initiatief voor het milieu wezenlijk gunstige effecten optreden.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belang(en). De genoemde belangen vormen een voldoende onderbouwing om het optreden van (eventuele) negatieve effecten op de in tabel 2 genoemde beschermde soorten te rechtvaardigen.

Staat van instandhouding

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Ten gevolge van het voorgenomen gebruik van Windpark Beuningen in de gemeente Beuningen, bestaande uit 5 windturbines vindt overtreding plaats van het verbodsartikel 3.1 voor 41 vogelsoorten en van 3.5 van de Wnb voor 4 vleermuissoorten.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

30 van 40

Vogels

Voor de 41 vogelsoorten waarvoor meer dan incidentele sterfte wordt voorzien (tabel 3 en 4) dient het eventueel effect op de gunstige staat van instandhouding (GSVI) beoordeeld te worden. Voor alle 41 soorten is vastgesteld dat de jaarlijkse additionele sterfte ver (met minimaal een factor 100) verwijderd blijft van 1% van de natuurlijke mortaliteit (zie tabel 3 en 4). Daardoor kan een negatief effect op de GSVI van de betrokken populaties, door de additionele sterfte van Windpark Beuningen in de gemeente Beuningen, met zekerheid worden uitgesloten.

Vleermuizen

De voorziene sterfte onder gewone en ruige dwergvleermuis als gevolg van aanvaringen met de geplande windmolens blijft met minimaal een factor 10 onder de 1% mortaliteitsnorm. Voor de rosse vleermuis zal de extra sterfte rond de 1%-mortaliteitsnorm bedragen en wordt mogelijk de GSVI van deze soort negatief beïnvloed. Door het toepassen van een stilstandvoorziening wordt een reductie van het aantal aanvaringsslachtoffers onder vleermuizen voorzien met een factor 80-90% en blijft de kans op aanvaringsslachtoffers onder vleermuizen ver verwijderd van de 1% extra mortaliteit (aangezien een stilstandvoorziening voorziet in een reductie van het aantal aanvaringsslachtoffers met 80-90%).

Zienswijzen

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn zienswijzen binnengekomen. In Bijlage 3 zijn de samenvattingen van zienswijzen en de beantwoording daarvan opgenomen.

Wij zien op basis van de inhoud van de ingebrachte zienswijzen en de beantwoording daarvan geen aanleiding om het definitieve besluit aan te passen ten opzichte van het ontwerpbesluit.

Zorgplicht

Voor alle soorten geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 Wnb, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.

Conclusie toetsingscriteria

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing verleend worden, omdat:

1. er geen andere bevredigende oplossingen bestaan;
2. er sprake is van in de wet genoemde belangen (Vogelrichtlijn, artikel 3.3, lid 4, sub b onder 1 Wnb en Habitatrichtlijn, artikel 3.8, lid 5, sub b onder 3, Wnb) en;
3. er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van vogel- en vleermuissoorten.

4 OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

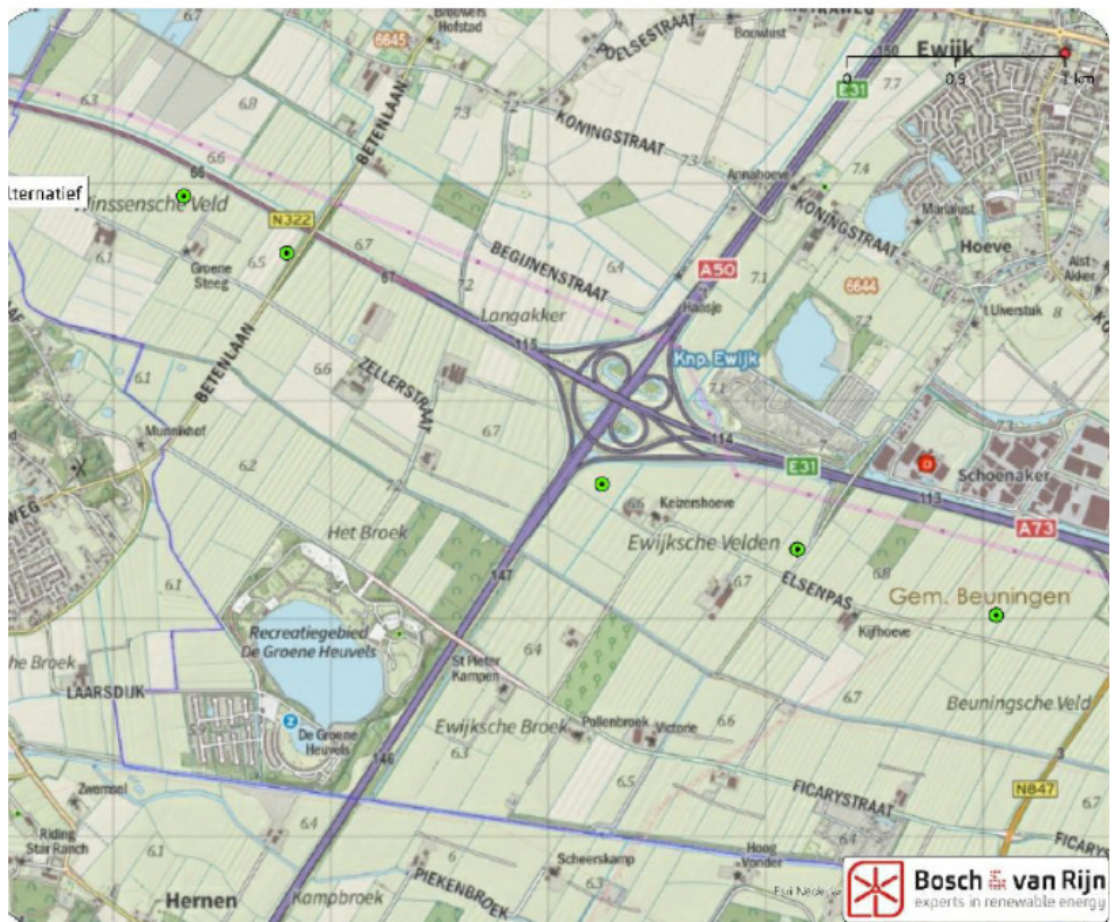
2020-017908

Blad

31 van 40

Bijlage 2: Ligging van het plangebied Windpark Beuningen in de gemeente Beuningen.

Figuur 1: Ligging van het plangebied en de voorgenomen locaties van windturbines binnen Windpark Beuningen in de gemeente Beuningen (groene stippen). De meest westelijke turbine is nummer 1 en de meest oostelijke is nummer 5.

Datum
13 december 2021

Zaaknummer
2020-017908

Blad
32 van 40

Figuur 2: Indruk van de huidige gebruikssituatie van het plangebied (agrarisch gebruik met voornamelijk grasland en deels bouwland).

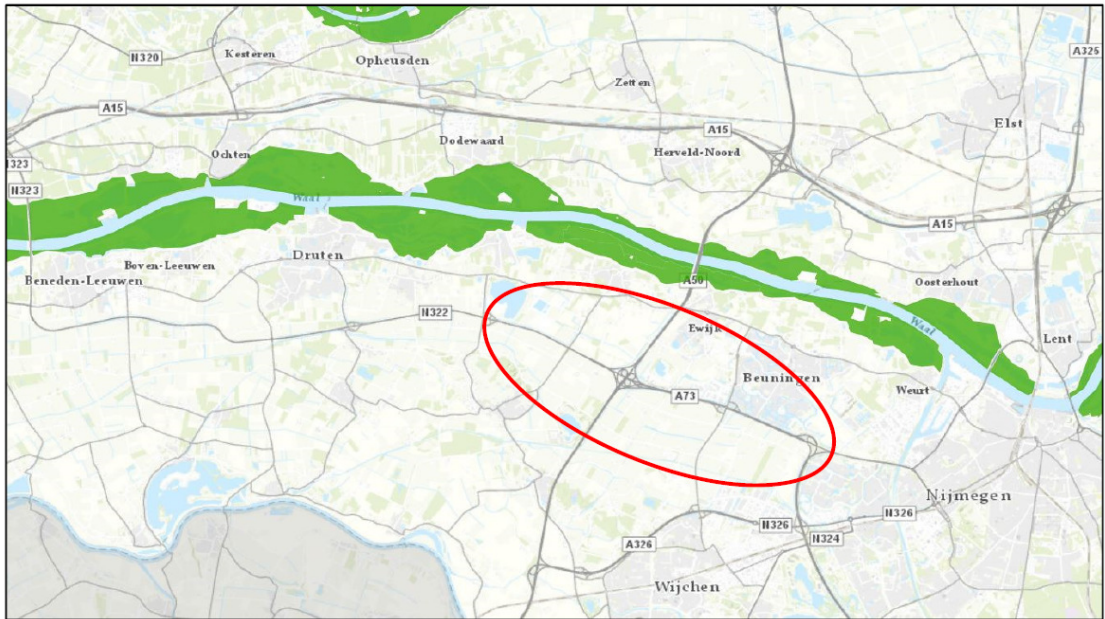

Datum
13 december 2021

Zaaknummer
2020-017908

Blad
33 van 40

Figuur 3: Ligging van het plangebied ten opzichte van de meest nabijgelegen N2000-gebied Rijntakken (op ruim 3 km).

Bijlage 3: Zienswijzennota Windpark Beuningen ten aanzien van ontwerpbesluit Ontheffing soortenbescherming Wet natuurbescherming.

Inbrengers van zienswijzen zijn in deze nota geanonimiseerd en zijn bekend bij de gemeente en provincie.

In de zienswijzennota zijn alle ingebrachte zienswijzen inhoudelijk beoordeeld en van een reactie voorzien vanuit het bevoegd gezag Wet natuurbescherming (de provincie Gelderland), waarbij geen onderscheid is gemaakt tussen de mate van belanghebbendheid. Gelet op de aanzienlijke afstand van de woningen van de burgers tot het beoogde windpark en de beperkte ruimtelijke uitstraling van de te verlenen Wnb-ontheffing, te weten het aantal aanvaringslachtoffers, is voornamelijk van een direct rechtstreeks betrokken belang van deze burgers tot de te verlenen ontheffing, niet gebleken. Dit in tegenstelling tot het betrokken belang van de Stichting Tegenwind.

Nr.	Samenvatting ingebrachte zienswijzen	Antwoord van de provincie op ingebrachte zienswijzen	Gevolg voor definitief besluit
1.	De effecten van windturbines die op afzienbare termijn in de omgeving van het windpark Beuningen geplaatst gaan worden, moeten worden meegenomen. De effecten moeten worden beschouwd in een breder verband. De plannen van bijvoorbeeld de gemeente Wijchen voor windturbines bij bedrijventerrein Bijsterhuizen, zijn ten onrechte niet meegenomen.	Als het gaat om het toetsen van de cumulatieve effecten van windmolens, gaan wij uit van de gecumuleerde effecten van windmolenparken die reeds in een vergunning- of ontheffingsprocedure betrokken zijn (dus waarvoor een aanvraag bij het bevoegd gezag is gedaan en een ontwerp- of definitief besluit is afgegeven), maar die nog niet gerealiseerd en in werking zijn. Voor het aangehaalde en mogelijkerwijs beoogde windpark Bijsterhuizen is in het kader van de Wet natuurbescherming (nog) geen toestemmingsbesluit aangevraagd. Dat betekent dat deze toekomstige ontwikkeling niet in een cumulatietoets bij deze ontheffingsaanvraag kan en hoeft worden betrokken.	Geen
2.	Doordat hoogte van de windturbines en de diameter van de rotor niet vaststaan zijn de effecten niet duidelijk. Op dit moment is nog onduidelijk hoe hoog de windturbines worden en wat de rotordiameter wordt. De nadelige effecten op de verschillende vogel- en vleermuissoorten zijn hierdoor niet inzichtelijk. Ook is niet duidelijk wat de beste variant is voor de verschillende vogel- en vleermuissoorten.	Bij de aanvraag is een range aangegeven voor de ashoogte (155 meter +/- 10%) en rotordiameter (165 meter +/- 10%) en daarmee wordt ook de tiphoogte en tiplaaie bepaald. De effecten van een windturbine op vogels en vleermuizen zijn deels afhankelijk van de rotordiameter (en daarmee van het virtuele oppervlak dat de rotoren veroorzaken) en de draaisnelheid van de rotoren. Het aantal aanvaringslachtoffers wordt vooral bepaald door factoren in de omgeving van de windturbine (Hötker et al. 2006, Everaert 2014, Grünkorn et al. 2016). De locatiefactoren (bijv. veel bomen of geschikt leefgebied voor vogels of vleermuizen) zijn van groter belang dan de grootte van de windturbine(s). Moderne windturbines hebben weliswaar vaak een groter rotoroppervlak, maar de ruimte tussen moderne windturbines is veelal groter en de tiplaaie hoger (dus kan er gemakkelijker onder door gevlogen worden). Bij de nu geplande turbines is onder de rotorbladen circa 50 tot 90 meter ruimte, afhankelijk van de variant. Daardoor zal een aanzienlijk deel van lokale vliegbewegingen onder het rotorvlak plaatsvinden en dus buiten de 'risicozone'. Verder draaien hoge windmolens, met grote rotoren, minder snel dan lage windmolens, zal het uiteindelijke effect van een 10% lagere of hogere ashoogte en rotordiameter beperkt zijn. Wij zijn van mening dat het feit dat de maten van de op te stellen windturbines nog niet exact vastliggen (+/- 10%), niet van significante invloed is op de resultaten van de aanvaringsstudies.	Geen

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

35 van 40

3.	<p>De sterfte onder vogels door windparken in het algemeen en dit plan wordt onderschat. Uit het onderzoek "Kwetsbare soorten voor energie-infrastructuur in Nederland" van Wageningen Environmental Research van mei 2018 blijkt dat de sterfte onder roofvogels door windparken in het algemeen wordt onderschat. Het ontwerpbesluit gaat in op de 1%-mortaliteitsnorm. Bij de toepassing van de 1%-mortaliteitsnorm moet worden vergeleken met de lokale of regionale populatie van de soort. Ten onrechte is in het ontwerpbesluit de sterfte vergeleken met de landelijke populatie. Hierdoor wordt het effect van het windpark op de staat van instandhouding onderschat. Als uitgegaan wordt van de landelijke staat van instandhouding van de vogelsoorten, hoort ook alle landelijke sterfte door andere projecten, in het bijzonder windparken, in de beoordeling te worden betrokken. Dat is niet gebeurd. Uit het ontwerpbesluit blijkt dat de staat van instandhouding voor de scholekster zeer ongunstig is.</p>	<p>Uit de genoemde studie van de WUR blijkt dat de kwetsbaarste broedvogelsoorten op land voor sterfte door aanvaringen met windturbines vooral havikachtigen, maar ook uilen, valkachtigen en reigers betreffen. Voor de niet-broedvogelsoorten komt er een vergelijkbaar patroon uit, maar hier domineren roofvogels nog meer. Uit het WUR-rapport is af te leiden dat genoemde soorten relatief vaak slachtoffer zijn van aanvaringen met hoogspanningsleidingen en windmolens, maar er staat niet in het rapport, dat de sterfte als gevolg van aanvaringen onderschat wordt.</p> <p>In de zienswijze wordt gesteld dat uitgegaan moet worden van de lokale en regionale populaties van soorten die in beoordeling zijn meegenomen. Dit geldt in elk geval niet voor de niet-broedvogelsoorten, want dat betreft trekvogels of wintergasten die van buiten de regio komen.</p> <p>Wat betreft de aanvaringskans van broedvogels is vooral vermijdingsgedrag van belang. Studies laten zien dat de vermijding van windturbines flink varieert tussen verschillende vogelsoorten. Zo lijken kolganzen tot op 600 m verstoord (Kruckenberg en Jaene, 1999), terwijl dat effect bij kleine rietganzen, maar tot 100-200 m van turbines werd vastgesteld (Larsen en Madsen, 2000).</p> <p>Andere studies vonden daarentegen geen negatieve effecten van windparken op vogeldichtheden of broedsucces (Reichenbach en Steinborn, 2006; Douglas et al., 2011). In het algemeen betekent vermijdingsgedrag van (broed-)vogels een "reducerend" effect op de aanvaringskans.</p> <p>Als het gaat om het toetsen van de cumulatieve effecten van windmolens, gaan wij uit van de gecumuleerde effecten van windmolenparken die reeds in een vergunning- of ontheffingsprocedure betrokken zijn (dus waarvoor een aanvraag bij het bevoegd gezag is gedaan en een ontwerp- of definitief besluit is afgegeven), maar die nog niet gerealiseerd zijn. In de natuurtoets is een cumulatietoets voor relevante parken in een zone van 50 km uitgevoerd.</p> <p>De scholekster is de meest kritische niet-broedvogelsoort met een zeer ongunstige SVI, maar deze blijft met een factor van >200 onder de 1% norm. Dit betekent dat ook voor deze niet-lokale soort geldt dat de additionele sterfte veroorzaakt door Windpark Beuningen gezien kan worden als een zeer kleine hoeveelheid, die niet zal leiden tot een negatief effect op de GSVI van de desbetreffende populatie.</p>	Geen
4.	<p>De sterfte onder vleermuizen door windparken in het algemeen en dit plan wordt onderschat. Naar onze mening wordt ten onrechte aangenomen dat ondanks de veel grotere hoogte en rotordiameter van de turbines er evenveel aanvaringsslachtoffers zullen vallen als bij de referentieparken waarop de aantallen zijn gebaseerd, deze aantallen zullen onzes inziens ongetwijfeld significant hoger zijn. De ontheffing voor de 1%-regeling voor vleermuis slachtoffers houdt geen stand.</p> <p>In het bijzonder voor de Rosse vleermuis vormen de</p>	<p>De relatie hoogte van de turbines en het aantal aanvaringsslachtoffers is reeds bij zienswijze 2 aan de orde geweest.</p> <p>Wat betreft de ontheffing voor het veroorzaken van vleermuislachtoffers: Er is in de ontwerpontheffing geconstateerd dat het aantal slachtoffers van de rosse vleermuis zich dichtbij, zo niet boven de 1% extra mortaliteit bevindt. Of deze bijna-overschrijding al dan niet zou moeten leiden tot een stilstandvoorziening voor vleermuizen, hoefde in de ontheffing niet beantwoord te worden, aangezien de initiatiefnemer zelf een stilstandvoorziening voor vleermuizen heeft voorgesteld. Deze stilstandvoorziening is in de voorschriften opgenomen.</p> <p>Nu een stilstandvoorziening voor vleermuizen, die voorziet in een reductie van het aantal slachtoffers met ca. 80%, in de ontheffing is opgenomen, kan een ontheffing voor het mogelijk doden van vleermuizen verleend worden. Met de aanvaringsreductie komt voor geen enkele vleermuissoort de verwachte extra mortaliteit in de buurt van of boven de 1%, ook niet als rekening wordt gehouden met door indieners genoemde onzekerheden.</p>	Geen

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

36 van 40

	windmolens een belangrijk gevaar. De Rosse vleermuis is een soort die in Nederland verblijft maar ook in voorjaar en herfst doortrekt op een hoogte van 100 tot 300 meter. De soort komt voor in de bosduinen van Bergharen, zijn natuurlijk habitat.		
5.	Er hoort ook een stilstandvoorziening voor trekvogels te worden voorgeschreven Er is in het ontwerpbesluit wel een stilstandvoorziening ten behoeve van vleermuizen voorgeschreven. Maar er hoort ook een stilstandvoorziening voor trekvogels te worden ingesteld, met een monitoringsverplichting over meerdere jaren.	Uit tabel 4 van de ontwerp-ontheffing, kan worden afgeleid dat voor de vogelsoorten met een geschat aantal aanvaringsslachtoffers van 1 of meer, het geschatte maximum slachtoffers met minimaal een factor van 200 onder de 1% mortaliteitsnorm blijft. Ook de meest kritische soort met een zeer ongunstige SVI, namelijk de scholekster, blijft met een factor van ruim 200 onder de 1% norm. Dit betekent dat voor alle niet-lokale soorten geldt dat de additionele sterfte veroorzaakt door Windpark Beuningen gezien kan worden als een kleine hoeveelheid, die niet zal leiden tot een negatief effect op de GSVI van de desbetreffende populatie. Om deze reden is een stilstandvoorziening voor vogels niet aan de orde. Een stilstandvoorziening voor vogels is aan de orde als de verwachte extra mortaliteit de 1%-norm nadert of overschrijdt. Een monitoringsverplichting is slechts aan de orde als de monitoring gekoppeld kan worden aan de uitvoering en ontwikkeling van een voorschrift. Als er geen sprake is van een voorschrift voor een stilstandvoorziening van vogels is een monitoringsverplichting niet aan de orde.	Geen
6.	Onduidelijk is wat deze ontheffing betekent voor weidevogels De windturbines zijn voorzien in een weidelandschap. De aanlegwerkzaamheden voor het windpark gaan waarschijnlijk gepaard met een verlaging van de grondwaterstand. Dit zal gevolgen hebben voor de beschikbaarheid van voedsel. Dat zal schadelijk zijn voor weidevogels. Het ontwerpbesluit bevat geen toereikende maatregelen om de nadelige gevolgen voor weidevogels door een daling van de grondwaterstand te voorkomen. De landelijke en lokale staat van instandhouding van weidevogels - waaronder de kievit, grutto, scholekster en wulp – is al zeer slecht.	In de ontheffing is als voorschrift opgenomen dat de aanleg buiten het broedseizoen voor vogels moet plaatsvinden. Dat betekent dat bij een mogelijke daling van de grondwaterstand rond de aan te leggen turbines, deze buiten het broedseizoen plaats zal vinden en hebben weidevogels daarvan in en na de broedperiode geen last. Tevens is te verwachten dat een mogelijke daling van de grondwaterstand van tijdelijke aard zijn.	Geen
7.	Onderzoek naar de effecten van geluid, trillingen en verlichting van de windturbines is nodig. Uit het besluit blijkt niet of onderzoek is gedaan naar de effecten van het geluid, trillingen en verlichting van de windturbines op vogels en	In de natuurtoets is opgenomen dat de aanwezigheid van de windmolens in de gebruiksfase kan leiden tot verstoring als gevolg van draaiende delen, de fysieke aanwezigheid en het geluid. In het algemeen is verstoring door verlichting van windturbines niet aan de orde. Door verstoring als gevolg van bijv. geluid en fysieke aanwezigheid kan habitatverlies voor broedende, foeragerende of rustende vogels optreden. De afstand tot waar een windturbine verstorend kan werken verschilt per soort. In deze ontheffing zijn aspecten als licht, geluid en trilling getoetst. In de regel zijn	Geen

	<p>vleermuizen. De opmerking dat de windturbines in de buurt van snelwegen komen, betekent niet dat er geen effecten kunnen zijn. Immers de windturbines worden vele malen hoger dan de snelweg, zodat ook de geluideffecten anders zijn. Een verwijzing naar onderzoek naar effecten van verlichting op vuurtorens en zendmasten is evenmin toereikend omdat dit veel minder hoge objecten zijn, die bovendien niet voorzien zijn van snel roterende wieken.</p>	<p>zangvogels minder gevoelig voor verstoring en kunnen verstoring ervaren tot maximaal 100 meter van de turbine. Weidevogels en watervogels maken meer gebruik van open gebied en zijn hierdoor gevoeliger voor de aanwezigheid van opgaande elementen en kunnen tot maximaal 200 meter afstand tot de turbine verstoring en habitatverlies ervaren. Het is aannemelijk dat binnen deze afstanden van de turbines er een afname zal zijn van broedgevallen. Binnen de genoemde verstoringsafstanden zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Het is dus op voorhand uit te sluiten dat in de gebruiksfase significante verstoring van soorten met jaarrond beschermde nesten optreedt. Binnen de verstoringsafstand komen wel broedgevallen van algemene soorten voor. Het leefgebied voor deze soorten zal bij het in gebruik nemen van het windpark enigszins afnemen. Hierdoor zal een aantal van de broedvogels elders in de omgeving gaan broeden, of zal er een lichte afname van broedgevallen plaatsvinden. Het is echter op voorhand uit te sluiten dat er significante negatieve effecten optreden op het lokaal voortbestaan van de populaties van de betreffende soorten.</p>	
8.	<p>Door de energietransitie dreigt de cultuurhistorische waarde van het landschap te worden aangetast, dit tegen de beleidsregels uit de Nota Belvédère in.</p>	<p>De afgegeven ontheffing soortenbescherming gaat over de mogelijke negatieve effecten op beschermde soorten als vogels en vleermuizen. De waarde van landschap en cultuurhistorie zijn geen aspecten die in de Wet natuurbescherming zijn opgenomen en ze worden daarom bij de toetsing ten aanzien van beschermde soorten niet meegenomen. Dat betekent dat deze aspecten geen invloed hebben op de inhoud van het besluit.</p>	Geen
9.	<p>Broedparen oeverwaluw /aalscholver zijn niet onderzocht: Op blz. 127 van het combi-MER staat dat broedparen van de oeverwaluw en aalscholver op de plek van de voorgenomen windturbines kunnen voorkomen, maar dat de broedparen niet volledig zijn onderzocht. Tegelijkertijd wordt stellig geconcludeerd dat de voorziene sterfte ruimschoots onder het 1% mortaliteitscriterium blijft.¹ Wij vragen ons af hoe deze conclusie kan worden getrokken als de broedparen niet volledig zijn onderzocht. Onzes inziens zouden deze effecten eerst volledig moeten worden onderzocht.</p>	<p>In het rapport Natuuronderzoek soortenbescherming ten zuiden van A73 te Beuningen van Econsultancy, december 2020, staan wel degelijk onderzoeksresultaten van de aalscholver. De aalscholver vertoont rond het plangebied geen nestindicerend gedrag. Verder is het plangebied geen goed foerageergebied voor de aalscholver, vanwege het ontbreken van open water waar vis gevangen kan worden. De oeverwaluw is wel onderzocht maar is in het plangebied in zijn geheel niet aangetroffen, omdat er in het plangebied en omgeving geen geschikte leefgebieden (gebieden met grote open wateren en rivieren, waarlangs steilranden zijn om de nestgangen (tot wel 120 cm diep) te graven. Ook steilranden die door mensen zijn gemaakt, zoals afgravingen en zanddepots op bouwlocaties, zijn geschikt). Genoemde steilranden zijn niet te vinden in en rond het plangebied. Oeverwaluwen foerageren vooral op boven het water vliegende insecten, die in volle vlucht en laag boven het water worden gevangen. Aangezien er geen open water te vinden is in het plangebied, is het plangebied geen geschikt foerageergebied. Daarom is er van incidentele aanvaringslachtoffers van deze twee soorten geen sprake en kan er ook geen sprake zijn van een extra mortaliteit van 1% of meer.</p>	Geen
10.	<p>Meervleermuizen: op blz. 129 van het combi-MER staat: "Voor het gehele geplande windpark (variërend tussen vier en acht nieuwe windturbines) betreft dit dus maximaal tussen 20 en 40 slachtoffers onder vleermuizen per jaar." Het ecologisch onderzoek (bijlage G, blz. 20) vermeldt vervolgens op blz. 20: "De meervleermuis is de</p>	<p>In het ontwerp ontheffingsbesluit soortenbescherming is, in overeenstemming met de aanvraag, het plaatsen van vijf turbines toegestaan. Dat betekent dat we uitgegaan zijn van 25 slachtoffers onder vleermuizen per jaar voor het aan te leggen windpark. De meervleermuis foerageert vlak boven groot open water en langs oevers van plassen, meren, kanalen, rivieren en vaarten. Ook worden regelmatig meervleermuizen waargenomen boven vochtige weilanden en bosranden, binnen een straal van 500 meter van water. Ze jagen vooral op die insecten die op het wateroppervlak zitten of daar vlak boven vliegen. Boven oevers en langs vegetatie vangen ze insecten (vooral dansmuggen) uit de lucht.</p>	Geen

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

38 van 40

	<p>enige vleermuissoort die als Habitatrictlijnsoort voor de 'Rijntakken' gerekend wordt. (...) In het oosten van het land is het echter wel een zeldzame soort. (...) Tijdens het vleermuisonderzoek in 2019/2020 is deze soort tevens op de onderzoekslocatie aangetroffen." Hoe wordt voorkomen dat de meervleermuis hier verdwijnt? Niet is toegelicht hoe de meervleermuis wordt beschermd. We missen mitigerende maatregelen.</p>	<p>Meervleermuizen jagen tot op 10-20 km van de verblijfplaats. Grote afstanden naar het uiteindelijke jachtgebied worden vooral via kanalen, beken, vaarten en brede sloten afgelegd. Boven land volgen ze vaak lijnvormige landschapselementen als bomenrijen, houtwallen en dijken. Dat betekent dat meervleermuizen zowel bij het vliegen en het foerageren laag bij de grond blijven en niet op grote hoogte. Daarom wordt deze soort niet vaak gevonden als aanvaringsslachtoffer van windturbines.</p> <p>De stilstandvoorziening die is aangevraagd en opgenomen in de ontheffing zal ook voor de meervleermuis zorgen voor een reductie van mogelijke aanvaringsslachtoffers (zij het dat het voor de meervleermuis om zeer lage aantallen zal gaan).</p>	
11.	<p>Berekening slachtoffers onder vogels: op blz. 23 van de Rapportage natuuronderzoek soortenbescherming (bijlage H) wordt als relevante factor voor de hoeveelheid aanvaringen tussen vogels en windturbines gewezen op "de eigenschappen van de windturbine (hoogte, rotordiameter)". Vervolgens wordt opgemerkt: "Voor Windpark Beuningen wordt verwacht dat, ondanks de <u>grotere hoogte en rotordiameter</u>, in verhouding tot de referentieparken globaal <u>evenveel</u> aanvaringsslachtoffers per turbine zullen vallen."</p>	<p>Bij de aanvraag is een range aangegeven voor de ashoogte (155 meter +/- 10%) en rotordiameter (165 meter +/- 10%) en daarmee wordt ook de tiphoogte en tiplaagte bepaald. De effecten van een windturbine op vogels en vleermuizen zijn afhankelijk van de rotordiameter (en daarmee van het virtuele oppervlak dat de rotoren veroorzaken) en de draaisnelheid van de rotoren. Het aantal slachtoffers wordt vooral bepaald door factoren in de omgeving van de windturbine (Hötker et al. 2006, Everaert 2014, Grünkorn et al. 2016). De locatiefactoren zijn van groter belang dan de grootte van de windturbine(s). Moderne windturbines hebben weliswaar vaak een groter rotoroppervlak, maar de ruimte tussen moderne windturbines is veelal groter en de tiplaagte hoger. Bij de nu geplande turbines is onder de rotorbladen circa 50 tot 90 m ruimte, afhankelijk van de variant. Daardoor zal een aanzienlijk deel van lokale vliegbewegingen onder het rotorvlak plaatsvinden en dus buiten de 'risicozone'. Verder draaien hoge windmolens, met grote rotoren, minder snel draaien dan lage windmolens, zal het uiteindelijke effect van een 10% lagere of hogere ashoogte en rotordiameter beperkt zijn.</p> <p>Wij zijn van mening dat het feit dat de maten van de op te stellen windturbines nog niet exact vastliggen (+/- 10%), dit niet van <u>significante</u> invloed is op de resultaten van de aanvaringsstudies.</p>	Geen
12.	<p>Correctiefactor: gelet op de rotordiameter van max. 180 meter en de ashoogte van max. 170 meter dient een correctiefactor te worden toegepast op de berekening. Het is dan ook de vraag of zonder nadere onderbouwing zo stellig kan worden gezegd dat windpark Beuningen geen significant negatief effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van 34 vogelsoorten, zoals nu op blz. 24 van de Rapportage natuuronderzoek soortenbescherming is gesteld.</p>	<p>Zie antwoord op zienswijze 11.</p>	Geen
13.	<p>Aanwezigheid van kleine dwergvleermuis: Op ons huis – dat op 2 kilometer afstand staat van de geplande windturbines – hebben wij de kleine dwergvleermuis aangetroffen.</p>	<p>De kleine dwergvleermuis wordt getypeerd als een soort van waterrijke gebieden, zoals rivierdalen en moerasgebieden in combinatie met bomenrijke gebieden zoals bosranden, laanvormen, parken en tuinen.</p> <p>Het plangebied is een open gebied, zonder veel bomen, dus de aanwezigheid van de kleine dwergvleermuis is niet voor de hand</p>	Geen

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

39 van 40

	Bij ons huis komen wij ze ieder jaar tegen achter de luiken. In de Rapportage natuuronderzoek soortenbescherming is dit niet genoemd. Dit behoeft nader onderzoek. Net zoals de wespandief wordt gespaard op de Veluwe, moet ook deze zeer zeldzame kleine dwergvleermuis gespaard worden.	liggend en de soort is tijdens het vleermuisonderzoek dan ook niet waargenomen. De stilstandvoorziening voor vleermuizen die is opgenomen in de ontheffing zal ook voor de kleine dwergvleermuis zorgen voor een reductie van mogelijke aanvaringslachtoffers.	
14.	Berekening sterfte rosse vleermuis: Op blz. 29 van de Rapportage natuuronderzoek soortenbescherming staat: “De voorspelde sterfte <u>overschrijdt de 1%-mortaliteitsnorm voor rossevleermuis net</u> . Dit betekent niet per definitie dat er een significant negatief effect op de staat van instandhouding ontstaat door de realisatie van Windpark Beuningen. <u>De berekeningen zijn allemaal gedaan op basis van een worstcase benadering</u> . De kans is groot dat het aantal daadwerkelijke slachtoffers lager zou komen te liggen dan wat hier voorspeld wordt. De rosse vleermuis heeft echter geen gunstige staat van instandhouding en wordt op de Rode Lijst aangemerkt als “kwetsbaar”. Derhalve wordt geadviseerd mitigerende maatregelen te treffen om de aanvaringslachtoffers te verminderen.”	De stilstandvoorziening voor vleermuizen die is opgenomen in de ontheffing zal ook voor de rosse vleermuis zorgen voor een reductie van mogelijke aanvaringslachtoffers. Zie verder antwoord bij zienswijze 4.	Geen
15.	Wij zijn er niet van overtuigd dat is gerekend met een worst case benadering, en van de daarop gebaseerde gunstige verwachting van het aantal slachtoffers. Op blz. 14 staat dat is gekeken naar “slachtofferstudies in <u>bestaande windparken</u> ”. De in Windpark Beuningen volgens het voorkeursalternatief voorgenomen windturbines zijn echter zodanig groot (rotordiameter max. 180 meter, ashoogte max. 170 meter) dat dergelijke windturbines volgens het combi-MER nu nog niet op de markt zijn. De vergelijking met bestaande windparken is derhalve te gunstig, want de bestaande windturbines zijn kleiner.	Zie antwoord op zienswijze 2 en 4.	Geen

Datum

13 december 2021

Zaaknummer

2020-017908

Blad

40 van 40

	<p>Waarop is de verwachting gebaseerd dat het aantal vleermuislachtoffers in het Beuningse voorkeursalternatief lager zou komen te liggen dan de nu voorspelde overschrijding van de 1%-mortaliteitsnorm?</p> <p>Waarschijnlijk is de te verwachten sterfte in de praktijk juist nog groter dan voorspeld, omdat de voorgenomen windturbines groter zijn dan de bestaande windparken waarmee gerekend is.</p>		
16.	<p>Onduidelijk waarom voorkeursalternatief als enige wel aan norm voldoet: Op blz. 35 van de Rapportage natuuronderzoek soortenbescherming staat: "De aantallen voor de rosse vleermuis komen boven het 1%-criterium, waardoor significante negatieve effecten op de staat van instandhouding binnen de alternatieven 1 t/m 3 niet op voorhand zijn uit te sluiten. Binnen het voorkeursalternatief blijven alle vleermuissoorten onder de 1%-mortaliteitsnorm."</p>	<p>Zie antwoord op zienswijze 4.</p>	<p>Geen</p>